

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRÀCIA, 34. BAIXOS.—TELEF. 1451-X.

BARCELONA, diumenge, 19 de novembre de 1922

TALLERS D'IMPRESA
CARRER DE BARCELONA, 11 I 13.—TELEF. 1916

EDITORIAL

L'èxit del nostre diari

La Premsa d'opinió, la que respon a moviments populars i a ideals nobles, té el deure de fer pública, en certa manera, la seva marxa interior. Un diari d'idees no és una empresa, no és una entitat industrial, no és un vulgar negoci. Els seus subscriptors i lectors estan tan interessats com els accionistes i com el personal de redacció i administració en la prosperitat del periòdic. I així tenen el dret que se'ls posi al corrent d'aquelles dades que marquen el camí i la situació administrativa. Aquest procediment el segueixen nombrosos diaris de l'estranger, entre els quals podem esmentar "L'Action Française" i "L'Humanité". Seguin falagueros o adverses, aixeeixes dades tenen sobre el públic respectiu una vàlua d'estímul i d'eficàcia.

Nosaltres volem donar dins Catalunya l'exemple d'un diari que, considerant-se en comunió espiritual i patriòtica amb el seu públic, li explica francament, veridicament, la seva interior marxa. Avui farem sabedors als nostres amics d'algunes xifres interessantíssimes, perfectament exactes, que proclamen l'èxit esplèndid de la transformació catalanesca que ha donat nova vida a aquest vell diari barceloní. Les xifres que havem de donar són satisfactòries. Però si no ho fossin, nos donaríem així mateix, amb tota lleialtat. El cas de LA PUBLICITAT té una valor de símptoma que el fa interessant des del punt de mira del moviment nacional català.

Està feta ja l'experiència del efectes administratius del canvi d'idioma. Aquests efectes són excel·lents. Ara, al cap de tres mesos, el nostre diari té un augment de més de 3,000 exemplars en el tiratge. El nombre d'altres s'acosta a 5,000. La venda de quioscos i de carrer ha duplicat. És cert que també havem tingut baixes. Però aquestes no arriben ni a la meitat de les altes. D'altra banda, una gran part de les baixes correspon a subscriptors no catalans i a poblacions de fora de Catalunya. L'antiga PUBLICITAT tenia alguns centenars de subscriptors que no sentien en cap forma la causa catalana. Un bon nombre de funcionaris i d'empleats de l'administració centralista figuraven a les llistes de subscripció. Com a cas típic d'aqueixes baixes, citarem la del comandant de marina d'un port català. Reconeixem que aquest cavaller té raó que li sobra per a donar-se de baixa de LA PUBLICITAT.

Tant com en el moviment de subscripció es tradueix en el moviment d'anuncis l'èxit del nostre diari. Mantenia aquest un promedi de 12,000 pessetes mensuals d'anuncis. Tal és, en efecte, la xifra del mes de setembre últim. Doncs bé: en el mes d'octubre, l'import net dels anuncis ha pujat fins a 20,000 pessetes, i per les dades que hi ha del mes actual, es pot calcular que s'arribarà a 25,000. Les agències d'anuncis, que s'adonen aviat de la pujada i de la baixa dels periòdics, tenen la clara impressió del ràpid avenç d'aquesta fulla d'idees.

Una altra dada volem comunicar als amics nostres. Les xifres globals de despeses i d'ingressos en el passat mes d'octubre són les següents: ingressos, 42,809'82 pessetes; despeses, 41,131. Hi ha, doncs, un superàvit efectiu, real, de 1,678'82 pessetes. Feia molts mesos, feia molts anys, que aquest diari no havia liquidat amb superàvit els seus pressupostos.

Si aquestes xifres no demostrassin altra cosa sinó un èxit personal o periodístic, nosaltres ens abstindríem de donar-les al públic. Però representen molt més que això. Representen l'èxit d'un ideal. Són una prova plena del fort corrent de nacionalisme intern que avui travessa el nostre poble. La gran esperança passa per damunt de la terra catalana.

EL DISCURS DE MUSSOLINI

LA POLITICA DEL FUET

Ha fet veritable sensació a tot Europa el discurs pronunciat per Mussolini davant la Cambra italiana. Cal distingir en aquest discurs, a nostre entendre, la part relativa a la política interior i la que pertoca a la política exterior catalana. En aquesta segona part ha demostrat Mussolini realment condicions d'estadista. Però des de les demostrades a costa de la seva consciència personal.

Hi ha, en efecte, una radical diferència, no sols en la forma, sinó també en el fons, entre les idees polítiques de Mussolini abans d'ésser governant i les que ha exposat ara. De fet, el capítol del feixisme ha remuncat indefinidament a totes aquelles reivindicacions que podrien ésser causa d'un conflicte amb potències estrangeres. No obstant, resta el perill d'alguna incidència eventual que posi a prova —i a prova més dura— la capacitat governamental dels feixistes.

Pel que fa a la política interior, la volem caure en el greu perill d'adulació i gairebé de covardia ja que estan calent una gran part dels polítics i dels periòdics d'Itàlia i de fora. El to de Mussolini en parlar de la força del seu Govern, és impropri d'un home de talent i d'aquí l'obra. La brosa negra de Mussolini resulta un vestit de domador. Alça el fuet i amenaça a les possibles oposicions. No ja amb l'ús dels mitjans legals, sinó amb la pressió de les esquadres feixistes. En aquest punt, el lèngnatge de Mussolini és d'una violència inoïda. Els que troben que aqueix lèngnatge és plausible, revelen una idea ben estranya de les funcions de govern. I el fet que les paraules al·ludides no hagin trobat una comodificació adequada, mostra l'extensió alarmant de la crisi en el fons dels nostres dies.

Podria explicar-se el silenci o

fatalitat en aquells italians que, tot essent contraris de la política feixista, es troben en perill de beure el famós oli de ruc. Però s'explica menys en un diari anglès i conservador com "The Times", que escriu que el lèngnatge de Mussolini és el que s'ha d'usar ara, i que el seu to pot assegurar la pau real.

Es presta a interessants consideracions psicològiques l'especial terrorisme polític que els feixistes han establert a Itàlia. És el terror del ridícul. El nou Govern no ha adoptat els mètodes de la repressió cruenta. No ha empresonat gent; no hi ha hagut, realment, gaires escenes de sang. La venjança contra els enemics ha pres caràcter humorístic. Podríem dir que els feixistes han substituït la pistola per la pèrga. I sembla que, en veritat, fa més por la pèrga que la pistola. Els darrers esdeveniments italians formen un capítol més del desequilibri psicològic creat per la gran guerra.

A. ROVIRA I VIRGILI

LA POLITICA

MITING A TORTOSA

Per a avui és anunciat a Tortosa un miting a càrrec de l'ex-diputat En Marce Domingo i dels diputats senyors Nogué i Figueras.

CONFERENCIA A SANT SADURNI

DE NOYA

El diputat regionalista per Solsona, N. Adard Aunós, donarà avui, a les onze del matí, a la Joventut Nacionalista de Sant Sadurni de Noya una conferència sobre el tema "Noves orientacions de la política internacional".

COMENTARIS HISTORICS

El darrer comte d'Urgell

En la introducció a la "Història Nacional de Catalunya" d'En Rovira i Virgili, es toquen, de passada, dues qüestions a les quals els actes d'homenatge realitzats a Balaguer, dies enrera, per Acció Catalana, en honor del darrer comte d'Urgell, han donat uns moments de viva actualitat. És l'una la relativa a la seva personalitat; l'altra, la relativa a la seva mort.

Diu En Rovira: "Hi ha esdeveniments i figures de la història als quals s'ha jutjat o valorat d'una manera equivocada, viçiosa, tot rajant pura l'aigua de les fonts documentals. Exemple: el cas del darrer comte d'Urgell". En aquests casos la fèrbola mixtificació no és pròpiament històrica, ans bé intel·lectual. Damunt els fets i damunt els homes de la història hi ha multitud de vells tòtols equivocats. Un rètol mentider fou clavat un dia, per les mans interessades de l'adulació o de l'odi. I allí ha quedat, elogi servil o venjança pòstuma, greuge permanent a la rectitud."

Realment, poques figures històriques s'han vist, d'una banda tan depreciades, i d'altra tan exaltades, pels historiadors sectaristes, com la figura de Jaume el Dissortat. Per als uns, tot el que se li pot concedir de bo és una santa mort, amb la qual hauria rescatat totes les culpes i totes les erròries de la seva vida. Per als altres, fou un príncep ornat de tota virtut. Entre el jecio de Llorenç Valls, el cronista de Ferran d'Antequera, i el judici de l'anònim autor de la "Scriptura privada", publicada sota el títol de "La fi del comte d'Urgell", hi ha un abisme. Aci els tòtols que cal esmenar són dobles.

Sembla que el dissortat hereu legítim de la corona catalano-aragonesa era, certament, ornat de belles penyes. Cal anotar entre les semblances que li són favorables la d'un bon historiadore com Zurita, deçant, indubitablement, en aquesta qüestió, envers Ferran d'Antequera. Diu així l'aragonesa: "Però en judici de tota era comanament perferit el comte d'Urgell, per ésser el més propi als reis per linia de herència i estava en la flor de la seva joventut, i era de disposició molt real".

Manejava, però, entre les seves belles qualitats, la prudència, i manejava, sobretot, la destresa política, sinó molt especialment de baixa pràctica política. Aquesta qualitat era del tot indispensable per a la confusa que la successió de Martí l'Humà suscitava, sobretot comptant amb un rival tan experimental com Ferran d'Antequera. La regència d'aquest a Castella, regència hàbilment exercida, davant d'una noblesa indisciplinada i soberba, l'havia ensinistrat en aquesta mena de fàl·lies, i la manera com fou nomenat a aquesta regència magra que és la sentència de Casp, ho prova a bastament.

Si les contradiccions han sorgit entre els historiadors en tractar de la personalitat de Jaume d'Urgell, no han sorgit pas menys en tractar de la seva mort. Per als uns morí, serenament, de mort natural, en la seva misera presó de Xàtiva. Per als altres va morir violentament, en aquella mateixa presó, una tràgica matança, escanyat per les mans principescas dels infants d'Aragó, els fills del rei Ferran d'Antequera, i germans del rei Antònia IV el Magnànim.

Aquesta darrera versió fou llançada per l'anònim autor de la "Scriptura privada", aquesta obra d'una indiscutible vàlua tíferària, reveladora d'un esperit profundament calafinesc, destrí i inflamat en la utilització de l'element patètic. La seva versió tingué fortuna i, ultra haver esdevingut tema per als poetes (En Guimerà, entre altres, se n'ha servit) fou admesa per Antoni Auladell en la seva Història de Catalunya i per En Prat de la Riba en el Compendi d'Història que li fou premissat als Jocs Florals de l'any 1898. Encara en l'adaptació d'aquest compendi a la Col·lecció Minerva del Consell de Pedagogia, publicada fa pocs anys sota el títol de "Història de la nació catalana", trobem acceptada la tràgica fi de Jaume d'Urgell, la qual En Rovira i Virgili (i no li manquen raons) rebutja com a falsa. Com que el signant d'aquest article és responsable de les modificacions que, amb pletós res-

pecte, es van introduir al text d'En Prat de la Riba, per tal de posar-lo al corrent de les recerques posteriors, voldria aprofitar aquesta avinentesa per a explicar perquè no va gosar esmenar en aquest punt l'obra del mestre.

Els estudis d'En Giménez Soterrós sobre la fi del comte d'Urgell ens haurien decantat a suprimir el sagaci paràgraf on En Prat de la Riba afirma l'assassinat del comte pels infants. Però un erudit català, erudit de molta solvència, assabentat del nostre propòsit, ens va assegurar que posant una còpia d'una lletra, continguda en un registre de la cancelleria reial, adreçada pel rei Antònia IV el Magnànim a l'infant Joan i als seus germans, recriminant-los acarament per l'acte comès. Davant d'aquesta seguretat que el diligent erudit ens donava, vam rem estar-nos de suprimir o de modificar res en l'esmentat paràgraf. Es sabut com, de vegades, un sol document, autèntic i fàcilment, pot tirar per terra tota una destra argumentació, amb aspectes de solidesa. Aquell document resta encara indecís. És de dordre, sobretot si té veritablement la valor que l'expert erudit li atribueix, tal vegada erròniament.

Però, occit per la natura o per mans criminals, el cert és que la venjança dels seus perseguidors es va acarnissar fins a la mort amb el príncep Dissortat i les seves despuhes venerables foren soterrades a l'entrada de l'església major de Xàtiva, perquè tothom, entrant o sortint, les trobés: "perquè tothom les calés", com diu un cronista contemporani (Llibre d'un capellà d'Antònia IV el Magnànim). Per això és bell d'imaginar, completant la baixa intensió dels seus enemics implacables, una angusta renouació venidora. Mavors que Catalunya haurà en fi nascut a una vida més alta: la translocació de les despuhes de Jaume el Dissortat, de l'església de Xàtiva al monestir reial de Poblet, on haurien hagut de reposar sense la fúria injustícia de Casp.

FERRAN SOLDEVILA

Full de dietari

Només Lady Astor seuré al Parlament britànic

He estat de temps participant d'obrir a la dona totes les portes dels i d'altres bones parts de les millors. També he cregut que després d'haver realitzat aquest gest ignominios, tots els dones que donem nom a la política hauríem de ser tractats amb la mateixa consideració. La majoria de les que pugem aconseguir decorament i agraïment mereixen de família, no es desviem d'educació o catòlica de filosofia. L'instint de la dona seria prou fi per a comprendre que no és la toga la vestimenta que millor els escau.

Fet i fet, i si la passió no em cega, així és el que passa en el món o hores d'ara.

De manera que totes aquelles horres i tots aquells estralls que anunciaven els esperits porucs davant d'aquesta gent de les reivindicacions feministes, ha resultat completament escrida. Comptat i debatut, el nombre de dones que exerceixen funcions liberals i altres funcions docents, aduït en els països anglosaxons i germànics, segueix representant un tant per cent minúscul.

Tampoc la política ha estat massa envaïda per les dones a detriment del que feia espantar la cridòria sufragista.

En cap Parlament el diputat femení d'èsser una excepció gairebé curiosa. Les darreres eleccions angleses semblen demostrar que, tot i votant les dones, poques dones són les que seguin als rescors de la Cambra dels Comuns; fins ara només sembla segur el triomf de lady Astor.

Cal no preocupar-se massa amb la qüestió de la frontera dels sexes. Provicionalistes i deterministes, poden estar segurs que passarà el que cal que passi. El món és destinat a perdurar? La Humanitat no ha acabat la seva feina? Aleshores és molt probable que l'Etern femení de qui parlava Goethe sigui, si fa no fa, el que ha estat des del dia de la Creació ençà.

CARLES SOLDEVILA

VOS, NACIONALISTA,

JA SOU SUBSORTIT A

"LA PUBLICITAT"

L'actitud dels estudiants davant dels tripijocs universitaris madrilenys

Per solidaritat humana, el que vulguin; per solidaritat d'altra mena, res

Ahir al matí, a la Facultat de Medicina es produïren alguns fets que val la pena de remarcar. Fa ja uns quants dies que un petit nombre d'estudiants havia intentat de manifestar-se en la qüestió estudiantina que ha sorgit a Madrid com a conseqüència de les demostracions fetes a la capital d'Espanya a favor del "Tercio".

Els estudiants nacionalistes d'altres Facultats varen saber interpretar l'esperit de molts en la redacció d'aquell cartell aparegut en els murs de la Universitat, en el qual es venia a dir que les baralles militars d'aquells dies eren cosa completament estranya als estudiants de Catalunya.

Posteriorment, les manifestacions escolars madrilenyes han tingut conseqüències sanguants. Els mateixos alumnes de la nostra Universitat que intentaren participar en l'acte de les Junes militars de defensa i del senyor Millán Astray, han preses cercar la solidaritat de tots els escolars en la protesta sorgida a moltes Universitats espanyoles pel comportament de la policia a Madrid.

Ahir al matí, un grup d'estudiants de la Universitat pujà a l'Hospital Clínic per a sol·licitar l'adhesió dels futurs metges a la protesta dels fets esmentats. Amb sort ben adversa, hi va mitjançar el degà de la Facultat, senyor Martínez Vargas, acreditat ex republica lerrouxista, ex antiletrical furibund, ex candidat de la U. M. N., ex... i futur... El senyor Martínez Vargas, com qualsevol estudiant en temps de vagues, va pujar dalt d'un banc i, fet al silenci, en to èpic, es dirigí a la multitud escolars, preguntant si era partidària de solidaritzar-se amb els estudiants madrilenys, en qual cas pregava que es formés una comissió per a posar-se d'acord amb ell i redactar el telegrama corresponent. Una gran cridòria d'afirmacions i negacions coronà les darreres paraules del famós degà. Al cap d'una estona sorgí de nou per damunt de les testes estudiantines, fent servir de cadafal el mateix banc, la pintoresca figura del senyor Martínez. Un esclat entusiasta de protestes va seguir a la seva inesperada aparició, car a les primeres paraules del telegrama que va llegir es pogué convèncer tothom que una comissió formada d'una manera molt irregular, i en la qual hi faltaven representacions de cursos sencers, s'havia abrogat, junt amb el senyor Martínez Vargas, la representació de tots els estudiants de la Facultat. L'eschandol fou enorme. El senyor Martínez es retirà en plena congestió. Els comentaris que succeïren a aquest fet foren vius i les disputes entre nacionalistes i espanyolistes eren apassionades. Mentrestant, a la Central de Telègrafs es cursava el text famós, obra del Degà i d'uns quants estudiants: "Todos los estudiantes de la Facultad de Medicina de Barcelona..."

Hem recollit aquesta informació de font fidedigna. Alguns estudiants de la Facultat de Medicina han estat a la nostra Redacció i ens l'han confirmada en la seva essència.

Més tard, una altra comissió ha parlat amb un dels nostres redactors exposant la causa de l'actitud dels estudiants nacionalistes en aquesta qüestió. Han vingut a manifestar-nos que llur manera de procedir orien que s'ajustava a la lògica més elemental que ha de servir un nacionalista a Catalunya. Els estudiants, deien, amb tot i no tenir una experiència massa llarga, recordem casos que justificaven plenament l'abstenció o, quan menys, el poc entusiasme davant la protesta dels estudiants espanyols. Per solidaritat humana sentim el comportament brutal que sembla ha observat algun agent de policia a Madrid i, naturalment, ostem disposats a protestar-ne com de tot fet que fereixi al nostre sentit d'humanitat i com tanques altres vagues hem hagut de protestar d'actes de la policia o mesos amb companys o amb homes d'altres classes. Però això,

precisament, ens fa pensar que quan ha hagut de venir de fora i a favor d'estudiants catalans, la solidaritat ha mancat ordinàriament. Per raons de patriotisme o per altres causes, moltes vegades han estat maltractats estudiants de les nostres Facultats; la protesta en aquests casos s'ha quedat gairebé sempre dintre els límits de Catalunya. No podem oblidar, en canvi, que en alguna ocasió, estudiants espanyols han aconsellat als Govern mesures de repressió energiques contra manifestants nacionalistes, i en els dols que per aquesta causa ha patit Catalunya, no havem sentit pas veus d'adhesió ni de cordial companyonia. Tancar les aules i llançar-nos a actituds irades de protesta, ens semblaria molt poc escaient. Podem plany'ns dels atropells que s'hagin comès, però no sentim la necessitat d'obrir el nostre cor a uns estudiants amb els quals no ens lliga cap altre vicle de companyany que l'aspirar a uns mateixos títols acadèmics en diverses universitats d'un mateix Estat.

Han acabat expressant que aquesta manifestació la compartien la majoria de llurs companys d'estudis.

Actitud exemplar del professorat de l'Escola Industrial de Vilanova

La Junta de professors d'aquesta escola ha acordat per unanimitat: Primer: Aplicar des de dilluns, 20 del corrent, les sancions contingudes al reglament de disciplina escolar relatives a les faltes col·lectives d'assistència a classe. Segon: Per públic aquest acord per tal que se n'assabentessin els alumnes i llurs respectives famílies, tenint en compte que aquestes sancions signifiquen la pèrdua immediata dels beneficis de les matrícules d'honor, de les gratuïtats d'artisans, de les pensions dels becaris, així com l'obligació d'abonar nous drets de matrícula per a tots els alumnes en el cas de persistir en les faltes col·lectives.

Brockdorff-Rantzau cultiva Rússia

Londres, 18. — El comte de Brockdorff-Rantzau, ambaixador d'Alemanya a Rússia, ha declarat a la Premsa oficial bolxevista el següent ço que es refereix a la crisi oriental:

"L'imperi alemany no està aïxat. Està disposat a ajudar a la primera ocasió les justes demandes de Rússia. Les simpaties del poble alemany continuen estant al costat de la Rússia revolucionària.—Radio.

LITVINOV SUBSTITUEIX A TXITXERIN

Briga, 18. — Comuniquen de Moscou que Litvinov ha estat nomenat per reemplaçar les funcions de comissari del poble d'Afers estrangers. Havas.

LA QÜESTIO DE Bessaràbia RUSSIA ENVAIA CONTINGENTS A LA FRONTERA

Londres, 18. — A l'Agència Router comuniquen des de Riga, que el Govern dels Soviets ha enviat forts contingents a la frontera de Rumania amb el pretext de combatre una demostració.—Havas.

DOCAINA PER QUARANTA MIL LIONS DE MARCS

Hamburg, 18. — En un cobert dels molls han estat trobats alguns bultos contenint cocaina per valor de quaranta milions de marcs.—Havas.

AGITACIO A COLONIA

Colònia, 18. — Regna alguna oforvescència en els arrabals d'aquesta ciutat, sobretot en els barris obrers, on han estat saquejades algunes botigues. Cartells plantats a les portes de fàbriques i tallers exciten a les obrers a proclamar la vaga general.—Havas.

Dr. Montañá

CRÒNICA SOCIAL

ELS RABASSATERS

L'Unió Central de Rabassaters de Catalunya ha organitzat un miting que tindrà lloc avui a Badalona. Parlaran els senyors Bonastre, Niera, Ferrer de Vilobí, Aragay, Duran i Canyameres, Simó i el diputat Companys.

EL SINDICAT UNIC DE L'ALIMENTACIÓ

La secció de flequers d'aquest Sindicat fa avinent que los horres per a inserir-se s'hi són de quatre a set de la tarda i de nou a onze de la nit, al seu local social, Comte de l'Assí, 58; la secció de vaquers i lleterers, de tres a quatre de la tarda i de nou a onze de la nit, i la de cuiners, de quatre a sis de la tarda i de deu a onze de la nit.

EL SINDICAT UNIC DEL RAM DE CONSTRUCCIÓ

La Comissió organitzadora d'aquest Sindicat posa en coneixement de tots els treballadors del ram que la propera setmana s'anunciarà oportunament el lloc, dia i hora on se celebrarà l'assemblea d'aquest organisme de treballadors.

UNA MANIFESTACIÓ D'INDUSTRIALS I LA JUNTA DELS COMITÉS PARTIARIS

Abans d'ahir, a les onze de la nit, es reuniren a la plaça Reial gran nombre de comerciants detallistes, parant-se sota el local de la Comissió Mixta del Treball i el Comerç de Barcelona. Arribaren a reunir-se hi uns sis cents, i aleshores les parelles de guàrdies de Seguretat que fan el servei a la dita plaça els obligaren a dispersar-se.

Els manifestants esperaven el resultat d'una junta que celebraven els Comitès paritars del grup cinquè, en la qual s'hi presentava una proposició que demanava el compliment de la llei vigent de la jornada mercantil.

Fins que la junta s'acabà romangueren a la plaça Reial diversos grups de detallistes.

La Junta dels Comitès paritars acabà a dos quarts de dues. Es discutí una proposició presentada per a dependents demanant un augment de sou, quedant demunt de la taula per a discutir-se el dividend que ve la que presentaven els patrons demanant la jornada mercantil.

Als membres dels Comitès paritars estranyen l'actitud dels comerciants detallistes. Els Comitès paritars es reuneixen cada divendres, i la Junta d'ahir no té pas més importància que les demés; a més, si interessava a industrials la discussió de la jornada mercantil, haurien perfectament que tot el que acordem els Comitès paritars passa per la camara de la Comissió Mixta del Treball i el Comerç de Barcelona.

ELS EMPLEATS MUNICIPALS

La Junta de l'Associació d'Obres i Emplaments d'Ajuntament ha convocat als seus associats a l'Assemblea extraordinària que tindrà lloc demà, dimecres, a les onze del matí, al teatre Espanyol, en la qual s'hi presentarà el Comitè Pro-Vida cara, donant compte de les gestions realitzades en el referent al dit subsidí.

LA SERGIO DE CARROGERIES DEL RAM DE CONSTRUCCIÓ

La secció de carreteries del Ram de Construcció celebrarà una Junta aquest matí, a les deu, al carrer de la Cadena, núm. 21.

CONFERÈNCIA D'ASSEGURANCES PER A MALALTIES, INVALIDESA I MATERNITAT: PARLAMENT DEL SENYOR MALUQUER I SALVADOR

Invitat per l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona, el conseller delegat de l'Institut Nacional de Previsió, senyor Maluquer, desenvoluparà en l'ateneu social, i davant dels socis de l'Ateneu i de representacions populars, una interessant i completa exposició de política de previsió social i de les finalitats de la Conferència Nacional de Segurs de Malaltia, Invalidesa i Maternitat que ha de celebrar-se a aquesta ciutat durant la setmana que ve.

Després de recordar que el pla d'implantació del Retir Obrer Obligatori, que exposà el mateix senyor Maluquer en 1920, ha tingut la més plena realització, digué que la propera Conferència Nacional de Segurs de Malaltia, Invalidesa i Maternitat respon al sistema seguit en la política social pel Institut Nacional de Previsió de cercar en la laboració i en l'aplicació efectiva de les lleis socials que li estan encomanades, la cooperació d'organismes regionals autònoms i el respecte a les realitats socials.

Explica el conferenciant la transcendència de la propera Conferència, no solament perquè ha de servir, com les altres semblants, de segurs socials de Ma-

drid, Enri Sebastia i Bilbao, de referendums populars a la preparació d'una tasca legislativa, fonamentada en els ensenyaments de l'experiència i en les opinions dels elements interessats, sinó per la gran transcendència que inclou per a la profilaxi i millorament sanitari del país.

Després d'exposar el pla de feines, la competència dels ponents i la significació de les personalitats i organismes oficials i populars que han de col·laborar en la dita Conferència, adreça una crida a totes les classes socials perquè fixin la seva atenció i portin el seu concurs a aquesta obra de laboratori popular, acabant el seu interessant discurs amb les paraules de conciliació del famós Usatge de Pau i Treva.

COMISSIÓ MIXTA DEL TREBALL

Per iniciativa de la Cambra Mercantil, i firmada per la totalitat dels patrons del Comitè paritari del grup de detallistes, representants de la Cambra Mercantil, Lliga de Defensa Industrial i Comercial i Unió Gremial, amb ample esperit de concòrdia, ha estat presentada la següent proposició: "A tots els vocals dependents del Comitè paritari grup cinquè. — És un fet que la persistència campanya que contra la reglamentació d'horari, especialment per l'hora de tancar els nostres establiments, ve fent-se de dia en dia, debilita la nostra força aquí dintre, entrabancant el normal funcionament del Comitè paritari i absorbint la major quantitat de temps en llurs deliberacions.

De tot lo fet i actual per la Comissió Mixta, amb plena sol·licitud i capacitat, sola amb l'horari han pogut trobar raons per a argumentar campanyes — si bé injustes — contra la nostra actuació en defensa dels interessos de qui representem. A l'ombra d'aquest desorientat d'una part del comerç de Barcelona, homes poc escrupolosos hi aixequen bandera i molestien i es mostren de nostra euanimitat, i fins posen amb entredit la nostra bona fe i reconegut altruisme.

Fins ara els vocals patrons del grup cinquè, rós havien dit, per concepció que al pactar ho fem a consciència i no podem desfer, per passions de fora, un compromís que solemnement congreuem amb els vocals dependents.

Més a la darrera sessió del Comitè paritari, signada per gairebé la totalitat de la representació de la dependència, ens siguereu presentades unes millores que ens deixaren amb llibertat d'acció per a utilitzar-les, procurant un aranjament amb les aspiracions de nostres representants, fent amb una vegada amb aquesta campanya de odi i de quibria.

Ademés, en aquest darrer temps, s'ha vingut agudificant la crisi que la venda al detall sofreix, entre altres raons:

Per la manca de compradors. Per les carregues de les contribucions de l'Estat. Per la pujada dels lloguers. Per l'augment d'impostos municipals directes i indirectes. Per la pujada de nous a la dependència.

Com mitjà de conjurar o quant menys atenuar els efectes d'aquesta crisi, remediada al moment la crisi actual, demanem l'ajut del vocals dependents del Comitè paritari, per a que aquest prengui els següents acords:

Primer. Les botigues obriran a les nou del matí, podent-se tancar a les vuit del vespre. El personal podrà concedir-se-li dos hores per a dinar.

Segon. Les representacions de la dependència presentaran dintre el plaig més breu possible, un compromís o bases amb les quals es puguin fer efectives les responsabilitats dels dependents en el incumpliment de les lleis i acords de la Comissió Mixta.

Es una perllongació d'horari imprescindible per a el normal funcionament d'aquest organisme, i el ensemes atenuar aquesta crisi, facilitant la compra d'objectes o articles en hora "ocasional" mai rescaubada al dia següent; i

Una assegurança dels entrabancs, irregularitats i pèrdues per impuls individual que el bon nom de la dependència no pot deixar passar sense les seves degudes sancions.

La conservació d'uns sous votats en temps de puixança fan imprescindible aquesta col·laboració dels dependents, que al cap d'avall són interessats per propi egoisme, com els patrons, amb la vida dels respectius comerços.

No volem acabar sense fer honor a la tasca i al bon sentit de la classe representativa de la dependència, no en va hem convocat més de dos anys, tenint com a norma les raons i la ideologia, i és pels precedents, que no dubtem d'acceptar la modificació de perllongar una hora diària — excepte dissabtes i vigílies de festa — i de regularitzar els contractes del treball, rescalbant tot amb les següents compensacions:

Primera. Tot dependent, dependent, mossos i aprenduts que

portin més d'un any de servei a la casa, tindran dret a quinze dies de vacances cada any, i si per l'especial organització de la casa no fos possible concedir-los deure el seu patró honorar-li el seu corresponent a mitg mes.

Segon. Tot el personal afectat en la perllongació de la jornada cobrarà extraordinàriament una mesada al any, tot d'un cop en forma de compensació.

Tercer. Tot dependent, dependent, mossos i aprenduts que portin més de dos anys de servei a la casa, els serà abonat el seu íntegrament en cas de malaltia, mentre no sobrepassi de 30 dies; i

Quarta. Els mossos, quant portin més d'un any de servei a la mateixa casa, podran cobrar per quinzenes, tinguent-se d'avisar o abonar-se-li 15 dies, en cas de comiat injustificat.

L'ENOMRIMENT DE L'HABITACIÓ

La Cambra Mercantil d'aquesta ciutat ha rebut una lletra en contestació al prece que aquesta entitat adreça al ministeri de Gracia i Justícia, demanant-li que perquè no s'abusis dels preus de les habitacions i botigues en acabar la prorroga del Reial decret d'inquilinat vingui una disposició que millori la situació actual.

En la dita lletra se'ls contesta que són ateses totes les opinions dels diferents organismes.

N'Isidre Bonsoms i Sicart

Ha mort a la històrica Carleixa de Valldemossa (Mallorca), on vivia retirat feia una quantitat d'anys. L'illustre bibliòfil català N'Isidre Bonsoms i Sicart, que havia reunit una de les biblioteques cervantines més completes i més notables del món i indiscutiblement la millor de totes les d'Espanya.

Aquesta valuosa col·lecció cer-vantina el senyor Bonsoms va cedir-la a l'Institut d'Estudis Catalans, el qual, per correspondre a la generositat del donador, va fundar un premi per a adjudicar-lo cada cinc anys a la millor obra sobre Cervantes o sobre qüestions cervantines, donant-li el nom de "Premi Isidre Bonsoms" i consistint en 10.000 pessetes i una medalla i un accésit de 2.000 pessetes.

La col·lecció es guarda a la Sala Blava de la Biblioteca del Institut, i conté alguns exemplars raríssims, entre els quals hi ha una "Galatea" editada a Lisboa en 1596 que és única al món.

El senyor Bonsoms, en els seus reptats viatges per l'estranger, ultrà la biblioteca cervantina amentada havia reunit una notabilíssima col·lecció de publicacions de caràcter polític referents a Catalunya composta de 4.630 títols.

En aquesta valuosa col·lecció que el senyor Bonsoms també va cedir a l'Institut d'Estudis Catalans, hi figura un opuscle titulat: "Record de l'aliança fet al sereníssim Jordi August, rei de la Gran Bretanya, amb una carta del Principat de Catalunya i ciutat de Barcelona, any 1736, imprès a Oxford.

Quan entrà En Bonsoms i Sicart a l'Acadèmia de Bones Lletres, li contestà el doctor N'Antoni Rubió i Lluch i en el discurs d'aquell il·lustre polígraf hi ha el raïllor elogi tal que hom pugui dedicar al bibliòfil que Catalunya acaba de perdre.

El senyor Bonsoms era conegut arreu del món pels seus treballs bibliogràfics i per les seves col·leccions de llibres; volgué i respectat, donés, pel seu extraordinari talent, per la seva autoritat i pels seus coneixements.

La seva mort ha estat molt sentida entre els amics que havien pogut apreciar la seva intel·ligència i la seva cavalleria, digna d'un veritable aristòcrata de l'espirit.

Descansí en pau l'illustre patriota, la pèrdua del qual ploraran tots els amants de les lletres i tots els que tingueren ocasió d'apreciar les seves qualitats i la seva amor a les belles obres mestres de la literatura.

Crònica Judicial

ABSTÈNCIA PROVINCIAL. Per diferents causes se suspengueren les vistes assenyalades per a les Sèccions primera i quarta.

A la Sècció segona el jurat va dictar un veredict d'inculpabilitat a favor del processat compa-regut en la causa que a porta l'acada va començar ahirs d'ahir, per la qual cosa la Sala l'absolgué llibrement.

A la "Sècció tercera" va comparexer Francesc Samó Paulos, acusat de la comissió del delicte d'estafa. El fiscal va demanar-li la pena de dos mesos i un dia d'arrest major.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA AUDIÈNCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Audiència. Incident. Mateu Bros Clara, contra Josep Calvet.

Sala segona. — Girona. Menor quencia. E. Bosch, contra M. Co-

Rala segona. — Sabadell. Incident. Joan Sans, contra Jaume Cereoy

AUDIÈNCIA PROVINCIAL

Sècció primera. — Les Drassanes. Tres orals, per calafat i amonaces

Sècció segona. — Vilafranca. Delictes contra l'honestitat.

Sècció tercera. — Sur. Assassiniat. Mire Alcega, i altre. Jurat. Assenyat per a dos dies.

Sècció quarta. — Barcelona. Delictes contra la moral. Jaume Bert Antic. Jurat.

DELS JUTJATS

Del Eana de Barcelona Estafa

La representació legal del Banc de Barcelona ha presentat al jutjat de l'Hospital una querrela individual per estafa d'un milió de pessetes, contra un conegut agent de Carri i Borsa d'aquesta capital i quatre ex-apoderats de l'entitat bancària denunciada.

Contra l'habilitat agent s'ha dictat ordre de detenció, que no ha pogut complir-se, perquè la policia no l'ha trobat al seu domicili, suposant-se que ha fugit a l'estranger.

ELS TEATRES

PRINCIPAL PALACE

Continua essent cada vegada més gran, en aquest teatre, l'èxit de la fastuosa revista "Cris-Cris"; les representacions es completen per llenos, i el públic barceloní, que sabé apreciar des d'un principi el devesall d'art, fantasia i riquesa que s'ha fet en aquest meravellós espectacle, sanciona cada dia, amb els seus aplaudiments, el judici favorable que ha meregut de quantes persones l'han vist.

Amb la terminació del contracte que tenien estipulat els divertidíssims clowns anglesos Jerry's i la supressió, per tant, del "sketch" dels paletes mandrosos que interrompetaven, ha estat possible ordenar en altra forma els diversos quadros que integren la Revista i donar-li una major cohesió, evitant-se al mateix temps un dels tres descansos a què va obligar, en estranyar-se "Cris-Cris", la preparació escènica de l'espectacle. Però, a l'obediència que això no pugui significar de cap manera el desig d'escursar la durada de la funció, l'Empresa, atenta sempre a complaure al públic i a què "Cris-Cris" es distingís, com les anteriors revistes del Palace, per la seva varietat, projecta per al pròxim dimecres, dia 22, l'estren d'un nou quadre que l'intel·ligent director J. M. Jackson donarà a conèixer últimament al Palace Theater, de Londres, i al Theatre des Arts, de Munich, i al que Mr. Jackson presenta un número de dansa que va cridar molt l'atenció a París en ésser interpretat al Folies Bergère, per l'artista de la "souplesse", Grace Cristie i al Grand Casino, per Mistinguett.

Es titula aquest nou quadre "Siluetes, llums i colors".

TEATRE CATALÀ ROMANA

La primera llista d'abonats a les sessions de teatre nacional i estranger

La primera llista dels senyors abonats a les sis funcions de teatre nacional i estranger que se celebraran al Teatre Català Romà i que començaran el dia 27 del mes que som, és composta per les següents distingides famílies:

Senyors de Santelongo, Ripol, Gornas, barons de Güell, Mma. Poré, Trias de Bes, Albertí, Arnús, Ferrer-Güell, Lluçach, Roenfort, Horta, de Mercader, marques de Campa, vidua Pla, Marial, Roviralla, Tonhà, Palà, Planas, Ventosa i Calvell, Mercaderes, Girona, Cambó, Puig Galatà, Planas, Campa Margarit, Jover, Roventós, Montaner, Llaverias, Mirache, Marshall, Casas Abaya, Duran, Roen, Seix, Soldevila, Casagomas d'Espanya, vidua Martí, Oller, Fabregas, Rovira, Rodés, Comte de Lavern, Citarand, Monagal, Grau, Pi i Suñer, Coll i Rodés, Conill, de Tey, Rusiñol.

ELDORADO

Demà dilluns, per la tarda, debutarà la bella i notabilíssima tiple Dionisia Labera amb la popular obra del mestre Vives, "La generala".

Aclamada pel públic de Barcelona en anteriors actuacions, continuarà aquí, segurament, els seus memorables triomfs l'excel·lent artista.

Avui, tarda i nit, es representarà "El parque de Sevilla".

El xit sorrellós obtingut per aquesta obra ha decidit a l'Empresa a no tocar-la del cartell per la not de manera que hi ha "Parque de Sevilla" per a rato, amb gran complacència del públic que omple el teatre totes les nits per a fruit amb la cantalla contos andalusos que fa l'ortas amb la gent i calidissima Rosarito Leonis, que omple d'alegria l'escena; amb la tasca, en fi, de tota la companyia, que ha lograt un conjunt admirable.

La potència d'acció del nacionalisme

En els darrers mesos, dos fets nous, a Itàlia i a Turquia, han mostrat altra volta el gran contingut d'acció, la potència arrabassadora, que guarda tot el sentiment nacionalista. Bombiava a la superficial observació que el dèma de la guerra portava un florellement de solidaritat humana, i al contrari veiem el que avui s'ha dit nacionalisme pensant-se arreu en la seva forma més crua i més asquerosa.

Fins aquelles nacions que en els moments immediats a la fi del conflicte semblaven propagnar per un evangeli de pau i confiança universals, se recolzen en elles mateixes. Nord-Amèrica torna a viure pràcticament deslligada de les incidències europees, i Anglaterra afirma amb el partit unionista la tendència contripeta, ja abans iniciada. En tant, en altres terres de majors inquietuds, i davant les dificultats del moment, Kemal i Mussolini, patesen, una vegada més la forsa aglutinant que sempre té el nacionalisme, cristallitzant el seu entorn l'entusiasme en acció fulminant.

Fora de desitjar que els catalans meditessin aquests exemples de la capacitat de triomf que tot nacionalisme porta en si, quan és fortament sentit i practicat. Prescindint del seu objectiu — just o injust, segons s'orienti a l'alliberament o a l'opressió — com a pura qüestió d'estratègia política, és important remarcar que tot nacionalisme que es llença franc i ardit, pren tal impuls, encen en el poble una flama tan intensa, que tenen que ésser molt resistents les resolucions que puguin oposar-se a l'impetu del seu corrent.

Però per a arribar-hi és necessària una fe decidida. Una idea clara i forta, unes directives netes, sense desdors inútils, ni flexibilitats acomodaticies. Com més primari sigui el sentiment, com més s'acosti a la categoria enlluernadora de mite, millor. El feixisme deu el triomf a la seva simplicitat esquemàtica, i si l'ideal d'Angora ha pogut encarnar en la victòria, és perquè ha guardat la pura puresa primera del seu foc. La flua recta sempre és la que porta més depressa al fi.

Poïser tota l'actuació del nacionalisme català, des del més voluntarisme s'ha acceptat als episodis ocasionals de la política, fins al que cerca una sentia catalanització del poble, s'ha flit sempre massa exclusivament de les possibilitats lègiques que porta el natural caràcter dels dies, excedint i no obrer un marge de confiança als estats d'opinió virulents que en la multitud s'arboron tot d'una. Més que per la causada evolució, és feliç assolir l'èxit amb l'abrandament unànime, l'únic que sempre s'imposa — com els exemples esmentats mostren — si s'està disposat a sostenir-lo com calgui.

Tota acció arriba en el moment degut, i és clar que aquest no pot improvisar-se. Però en tant, l'acció latent que tot ho fia a una remota permeabilitat de deu venir acompanyada d'un estat d'esperit tant com mena molla carregada que faci sempre possible una agudització gairebé instantània. La tasca quotidiana és dita sobretot perquè manté ençà el caliu que en un moment donat se converteix en foguera. Dins En Ravina en la seva conferència la necessitat de que quan el destí pogués tornar a mostrar-se propici, no trobes altre cop Catalunya desprevigada. Cal treballar perquè això no sigui, i veure com a tasca preponderant de trobar el conjunt que ens porti prompte l'avinentesa favorable, contribuint amb l'efors col·lectiu a crear-la. Recordem que aquestes foguerades d'ideal són les úniques que per damunt de les variacions de la política al dia, han rebut l'adhesió entusiasta i l'escalf cordial del nostre poble. Pensam sempre i fermament amb el seu ràpid triomf, que un cop conquerit, tot l'accessori ens vindrà donat a bastament.

Es necessari fixar-se per a no adormir-nos en el temps, que el pensar de la humanitat no és immutuable; al contrari, sempre fluctua. Avui les forces convinctes, els imponderables de tanta importància última, estan parititzats arreu, en sentit nacionalista. No seran demà, i ho seran sempre? Si és cert que el íntim sentir de la raça perdura, no pot negar-se tampoc que molt influix en les seves manifestacions, l'ambient ideològic en què viu. Cal no perdre els anys endebades, perquè fóra trist que el una contingència favorable presentava el nostre afany vengrés en contradicció amb el sentit general, pitjor encara que en un temps de rancor i actual pogués arrelar en un sector de solvència intel·lectual del nostre poble confrontant els problemes i per una falsa interpretació, un doctrinarisme antinacionalista.

Recordem, per a, són moltes les verges prudents que en volguer encendre, massa tard la flama simbòlica, troben evapora l'eti

que tan colosament i tan poragament guardaven. Més que entelequia-se en els detalls, deu el nostre nacionalisme parlar al cor del poble amb claredat i fermesa, donar a la seva imaginació i afany de llibertat una idea senzilla, plàstica com un mite, que pugui portar-se a la darrer extremitat, no estafada per subtilitats intel·lectuals i que bategui amb l'emoió con-incent de tot nou.

Probar-hi és ben fàcil.

CARLES PI SUÑER

Noves religioses

Avui: Dimecres XXIV després de Pentecostes. Santa Isabel, reina d'Hongria, i Azas, màrtir.

Quaranta hores: Avui a l'església parroquial de Nostra Dona de la Mercè i Sant Miquel Arcàngel. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa d'avui: Dimecres XXIV després de Pentecostes; del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui; Nostre Dona del Raser, a Sant Cugat, o a Montsó.

Adoració nocturna: Avui, torn de la Sagrada Família.

Vèlles en sufragi de les ànimes del purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn de Sant Josep.

PALAU DE LA GENERALITAT

Avui complementaren el senyor Valles i Pujals, el cap de la Secció d'Examples de l'Ajuntament senyor Pi i Suñer i els senyors Emili Ventuquer, Joan Estelrich i Rahola.

Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat

El dilluns, dia 20 del present, iniciarà els seus treballs amb una sessió a la Sala del Consell de l'Ajuntament la Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat, la qual continuarà celebrant-se durant tota la setmana vinent.

Per a assistir a la mateixa arribaren ahir a Barcelona nombrosos representants del ministeri del Treball, Institut Nacional de Previsió i Gaires Col·laboradores, figurant entre ells els senyors Maluquer Salvador, Balbàs, Franco, Sangro i Ros de Olano i Jiménez.

La conferència ha estat dividida en quatre seccions, entre les quals s'han distribuït els diferents temes que integren el programa de la Conferència. Com a complement de la tasca de les seccions des del dimarts vinent fins al dissabte es donaran a dos quarts de deu de la vetlla a la sala d'actes de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis les conferències següents: Senyor Lefranc, actualment belga, "Orientacions tècniques del segur social"; senyor Maluquer Salvador i Salvador, conseller delegat de l'Institut Nacional de Previsió, "Els costos socials de la previsió i l'ampliació de la seva acció"; Moragas Barret, director de la Caixa de Pensions, "Formes consecutives de la seguretat social"; López Núñez, Cusi i Menag Barret, "Educatió d'Invàlids del treball i labor de l'Institut Català per a la rehabilitació física de mutilats, organisme creat per la Caixa de Pensions; Vizconde de Eza, "Paro forçat i la seva relació amb els problemes socials"; Martí Salazar, "La política sanitària i el segur".

La secretaria de la Conferència va funcionar amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, podent sol·licitar-se a la mateixa tots els informes que calguin als assembleístes i altres elements interessats.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, aprofitant la presència a Barcelona dels assembleístes, ha organitzat, per avui, a les onze del matí, la inauguració oficial de l'Institut Català per a la rehabilitació física de mutilats i de l'Institut Català per a Cega, organismes de la seva obra social benèfica.

S'ha posat a la venda el número 16 del setmanari Acció Catalana El trobareu a tots els quioscs al preu de 25 cèntims

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 18 de novembre de 1922.

Hores d'observació: 7, 13, 19.

Temperatura a 0° i al nivell de la mar: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 1 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 2 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 3 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 4 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 5 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 6 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 7 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 8 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 9 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 10 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 11 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 12 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 13 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 14 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 15 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 16 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 17 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 18 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 19 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 20 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 21 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 22 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 23 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 24 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 25 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 26 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 27 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 28 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 29 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 30 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 31 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 32 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 33 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 34 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 35 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 36 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 37 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 38 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 39 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 40 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 41 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 42 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 43 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 44 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 45 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 46 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 47 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 48 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 49 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 50 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 51 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 52 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 53 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 54 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 55 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 56 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 57 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 58 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 59 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 60 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 61 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 62 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 63 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 64 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 65 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 66 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 67 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 68 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 69 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 70 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 71 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 72 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 73 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 74 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 75 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 76 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 77 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 78 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 79 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 80 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 81 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 82 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 83 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 84 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 85 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 86 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 87 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 88 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 89 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 90 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 91 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 92 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 93 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 94 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 95 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 96 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 97 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 98 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 99 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

Temperatura a 100 m: 7, 13, 19: 7, 13, 19.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincies: 750 pessetes tres mesos; 15 els sis; 30 un any.
Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Avui, a les onze del matí, a la plaça de la Vila, de Sarrià, tindrà lloc una audició de sardanes a càrrec de la cobla emgordanesa "La Principal de Tortellà". S'interpretaran les sardanes "Boies de neu", "Dalt les gabarres", "La noia matineira", "Santa Eugènia", "El cant dels infants" i "L'anell de prometatge".

L'organització d'aquestes haldes, sota el nom de "matinats sarranengues d'hivern" va a càrrec de la "Germanor" dels Pomells de Sarrià.

Els metges que han de recepitat càrrec sol o amb llet han de recomanar bé que el càrrec sigui pur per a no exposar el malalt o convalescent als trastorns gàstrics que provoquen els càrrecs de mala qualitat i els barrejats amb substàncies estranyes.

El càrrec LA GARZA és garantia d'alta qualitat i absoluta puresa. Els doctors J. Tarruella (passaig Gràcia, 7) i M. Rodríguez Portillo (Gràvia, 12) han proclamat la bondat i puresa d'aquest càrrec, i l'ur informe ha estat sancionat pel més alt tribunal de l'ètica de Milla, concedint-li el GRAN PREMI I MEDALLA D'OR (d'alt grau premi de càrrec).

Es ven als endrassers.

Ostres BON-Temps. Quintana, 7.

JOIES VERITABLES ORO
I objectes usats de totes classes.
Preu fix. Tallers, número 41

COL·LEGIALS
CAPIES
INFERIEABLES
SUPERIORS
CASA ROSICH
Ronda 91 Pere, 7
C/ de la Vila, 9
BARCELONA

La senyoreta Na Maria S. Ferrer, del directori de Jove Ateneu, donarà el proper divendres dia 24, a la nit, a l'estatge de l'Ateneu Europeu Popular, una conferència pública desgranant el tema "L'obra educativa i de desenvolupament cívic que va a complir la Jove Ateneu".

PARAIGUES CRADUS
Portaferrissa, 10

El senyor alcalde ha rebut un telegrama del president de l'Institut de Penitència Nacional, general Martí, comunicant-li que, assenyalant pel canceller delegat senyor Maluquer de la excel·lent disposició de l'Ajuntament de Barcelona, respecte a la conferència nacional que se celebrarà en la nostra ciutat, per a tractar de problemes fonamentals d'educació popular i salut pública, la comissió organitzadora començarà immediatament els treballs a la històrica Sala de Cent.

Galeria Layetanes
CORTE CATALANES, 613
MOBLES, JOIES, TAPISOS
LAMPARAS decorades, projectes per eminents artistes

DIES VILANOVA UNIO, 6
La Comissió organitzadora de la Conferència Nacional d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat ha celebrat una sessió plenària a la Caixa de Pensions per a la Vellesa.

Exposà el senyor Moragas el pla de treballs preparats, lo mateix respecte a l'Agrupació de l'emes en Seccions com a les Presidències de les mateixes, així com respecte a la reunió prèvia de les Presidències i a la primera sessió que ha de celebrar-se a les Cases Consistorials, i la reunió de les altres sessions que es celebraran a la Caixa de Pensions excepte les d'informació pública, qual llos s'anunciarà oportunament.

El president, senyor Maluquer i Salvador, feu manifestacions de sincer respecte i afecte, expressats prèviament per la Comissió organitzadora, així a Madrid com a Barcelona; a totes les representacions d'acció oficial, nacional i social, en termes expressius que motivaren manifestacions de choral correspondència i desig de treballar intensament en la pròxima Conferència, parí dels senyors Bofill i Matas, Ferrer Smith, Turó, Delas, Domènech i Iranzo, en representació de la Mancomunitat de Catalunya, Mutualisme Popular en llurs diverses manifestacions, Comissaria general d'Assegurances, Acció Asseguradora i delegacions provincial i regional que concorrerán a la Conferència.

Va contestar N'Eusebi Corominas, en sentides paraules a les apreciacions de la presidència i a l'actuació generosa de la Premsa pel progrés de la política social de Provisió.

El senyor Bastardas va oferir la generosa hospitalitat de la Caixa de Pensions a tots els que vénen a treballar en el gran laboratori social que significa Catalunya, i mostrant la completa coincidència de la dilat entitat amb l'Institut Nacional de Provisió.

La Presidència manifestà que transmetria aquestes expressives manifestacions al president de l'Institut Nacional i al ministre del Treball i palesa el seu reconeixement als ofriments d'hospitalitat de l'Ajuntament, Mancomunitat de Catalunya i Caixa de Pensions, exterioritzant l'anhel desig de la Comissió, reflectat en el criteri de mútua confiança i satisfet en l'antic afiorisme: "No diguem ferem, si no, comencem".

LA REFORMADORA
Gran vestit i abric al moda.
Gran perfecció i puntualitat.
Trafalgar, 9, primer.

KACOLATA GARCIA: REUS
PARRIQUES
Forma, 14, casa

La comissió de l'Institut ha acordat: aprovar l'excursió relata al projecte de reedificació del centre del carrer de la Font Castellana, núm. 6 i de la subsecció "Casa Baró".

Organitzar al públic el projecte de Pasadís d'edificis de la carretera de Cornellà a l'Estació de Tordera, i l'edifici de la Casa Provincial de Cornellà (Morte).

Passar a informe de la "Jelana" de la Secció Informativa municipal l'excursió d'un projecte d'urbanització de la barriada de Pedralbes als voltants del Real Monestir.

CAMISERIA A SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en estils

S'ha celebrat la sessió relativa a la construcció d'una clau de recol·lecció i altres obres auxiliars, al carrer de les Cortes en el trajecte comprés entre la plaça d'Espanya i el carrer d'Urgell, havent estat aprovada provisionalment a don Antoni Pons Jans, per la quantitat de 3.500.000. El tipus de subhasta, era el de quantitat fixa.

MONTAÑA
Vi negre 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

Es prega als senyors don Josep Maria Forés Blanc, don Joaquim Mercet Sabat, donya Joana Pujó i donya Pilar Bonmatí Ramagosa, donya Francisca Torró Corominas i donya Roser Hierro Nogueras, perquè presentin per les oficines de la Comissió municipal de Cultura, pasat demà, dilluns, per a un assaig de que els interessa.

Sangrà
Tel. 1472 A. Canyeras
Pobal, 11

Un bon corte abric camufla al pobleu comprar per 25 pessetes a

Can Baltà
Banyos Nous, 11

El conegut propagandista Ivon L'Escop donarà als dies 20, 21 i 22 del corrent, conferències sobre cultura del llenguatge, a Girona, Figueras i Perelada. La conferència de Girona es donarà

al Saló de Sessions de l'Ajuntament, i en la de Figueras al Teatre Principal. Aquestes conferències han despertat gran interès prometent ésser un èxit.

CASA PANTALEONI, C. A.
Magatzems de Confeccions, on Sastreria, Camiseria, Orfateria, Guanteria, Modadors, Barreteria, Gorras, Sabateria, etc., etc., per a senyora, nena i nenec.

Vestits per a nens, des de Pessetes 19.
Abrics per a nens, des de Pessetes 23.
Ganyons per a senyora, Pessetes 44.
Ganyons per a senyora, des de Pessetes 45.

CONFECCIONS ULTIMA NOVELAT

Seccions especials en gènere del País i de l'Estranger

Camiseria i Sastreria a mida
Preus reduïts
13 - PORTAFERRISSA - 13

El Col·legi de Subhastadors públics, en la seva última sessió acordà nomenar secretari general a En Felip Pons i Solanas, al qual ahir prengué possessió del càrrec.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia 10 dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana d'9 a 11.

Demà, a les sis en punt de la tarda, al local de la Joventut Catòlica, carrer Baix de Sant Pere, número 5, principal, En Josep Sarrat donarà una conferència pública sobre el tema: "Els Catòlics i l'Esperantisme".

SANTASUSANA Màquines cosir i agulles i piques. **CARME, 40.**

Demà dilluns, a la Unió Musical Espanyola, Port de l'Angel, números 1 i 3, s'obrirà l'abonament als sis concerts en dies festius a la tarda, que l'Orfeó Català organitza al Palau de la Música Catalana.

El primer dels sis concerts es far el proper divendres, dia 24 i estarà a càrrec de l'Orfeó Català, present hi parí la soprano senyoreta Andrea Formis.

Per a programari detallada a tots els municipis de música.

LA ISLA DE CUBA
PLAÇA REAL, 12, I VIORE, 3
Gran varietat en joies i rebolles de marques garantides. **PREU FIX**

El Institut d'Estudis del dia 17 del corrent, intervé a la Real Acadèmia de Medicina i Cirurgia d'aquesta ciutat hi ha una vacança d'acadèmia de número a la Secció d'Anatomia i Fisiologia, podent-se dirigir les instances a la secretaria de la mateixa, fins al dia 2 del pròxim desembre de l'any.

Per a barres i candelles. **LLUCH**
Ronda Gràcia, 5

A l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, donat a dos quarts de cinc de la tarda, es donarà la corresponent lliçó de Catina Casanova.

Material per a Calefacció F. A. R. E. (Mila)
Pots, planxes, estufes, fogons, termofors graduables, termoràgils, assecacabells, escalfadors d'aigua, escalfallits, torrapans, etc.

METRON Plaça de Catalunya, núm. 17

EL UNIVERSO
MOBLES
MOBLES
MOBLES
PREUS DE LIQUIDACIÓ
PONENT, 3 BIS, B

A tres quarts de sis, lliçó de dansa popular catalana.

A les sis, el doctor don Manuel Salvat donarà una conferència sobre el tema "Defenses naturals contra les malalties contagioses".

La Secció Permanent d'Educació i Instrucció fa avinent a les que tinguin interès en ingressar al curs reglamentari de Dactilografia que queda obert el termini d'admissió de sol·licituds, tancant-se el dia 25, a les vuit del vespre.

Compru un corte vestit pana anglesa, que per 25 pessetes podesu adquirir a

Can Baltà
Banyos Nous, 11

La Junta de l'Associació d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament convoca als seus associats a l'Assemblea extraordinària que tindrà lloc avui, diumenge, a les onze del matí, en el teatre Espanyol, on la que el Comitè Pro-Vida Cara donarà compte de les gestions realitzades en lo referent a dit subsidi.

CAMISERIA C. FITÓ
Jaume h. núm. 11
La casa millor assortida en botines angleses
Gran baratura de preus

El Col·legi de subhastadors públics, en la seva última sessió, acordà nomenar secretari general de al Corporació a don Felip Pons i Solanas, el qual prengué d'ahir possessió del càrrec, visitant, amb el primer cònsul de l'exterior al governador civil, en sa qualitat de president legal de dit organisme oficial.

CORDILLERA
Vi blanc, 0'75 amp. lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

Al Casal Nacionalista Martinec, Xifre, 25, donarà avui, a les onze del matí una audició de sardanes la cobla Barcino.

Pels funcionaris de la brigada mòbil ha estat detingut el subdit Luis Charles Wagner, denunciat per haver comès diverses falsedats.

La nit del 14 al 15 l'Orfeó català donarà diversos concerts, avaluats en un alt preu, de la cançons que el senyor Joaquim González té al carrer del Carme, número 59. A la brigada mòbil els recuperat.

Han estat detinguts deu subdits francesos a no d'altres, per mancar a la moral i per no complir el R. D. d'inscripció d'estrangers.

JA HA VIST EL MOBILIARI
COMPTES DE RENEDAR, SEDA, MENADOR I SORMITORS DE

3.000 a 6.000 Pels
L'EDIFICI DE LA CASA DE LA VILA DE BARCELONA
(Entre Ramon de Sant Joan i Carrer de la Vila)

El teu mal de coll capu

Donarà a la Sala d'Estudis i Biblioteca, 20, Ramon de Sant Joan.

FARINGOL

Material per a Calefacció F. A. R. E. (Mila)

Pots, planxes, estufes, fogons, termofors graduables, termoràgils, assecacabells, escalfadors d'aigua, escalfallits, torrapans, etc.

METRON Plaça de Catalunya, núm. 17

EL UNIVERSO
MOBLES
MOBLES
MOBLES
PREUS DE LIQUIDACIÓ
PONENT, 3 BIS, B

CATALUNYA

GRANOLLERS. — Pel Municipi s'ha autoritzat a l'Industrial En J. Soler, establert al barri del Labrer, ara de poc agregat a la nostra ciutat, perquè instal·li a casa seva un escorxador industrial, subjectant-se, però, a les disposicions que sobre la matèria han estat dictades.

Al tros del carrer dels Caputxins que va de la via del ferrocarril de França a la carretera, s'hi ha fet una important millora, quals despeses han anat a compte de variis industrials propietaris de carros de transport, als quals els interessa particularment el bon estat d'aquell tros de via pública.

Al teatre de La Unió Lliberal, s'hi ha donat una vetllada teatral, havent-se representat amb molt èxit, l'episodi patriòtic "Jordi Erin", pels actors En Frederic Capella i En Ciment Fernández, i el drama d'En Ferrer i Codina "Un manresà de l'any vuit". En aquesta obra es llueixen molt els aficionats que dirigeix En Ramon Bbada i ell, particularment i l'actriu Na Tula Palmada. Acabà la festa amb el diàleg "Jugar a casats".

En aquesta mateixa associació, es prepara per a diumenge, dia 19, una festa escolar, que presidiran les autoritats locals, organitzada amb motiu d'obrir-se l'exposició de treballs d'estudi i de fer-se els exàmens i consegüent repartiment de premis als alumnes de l'Escola de nois que l'Associació sosté, i que dirigeix el jove professor En Humbert Debat.

Per a formar part de la junta de la mateixa casa, han estat reelegits i elegits de nou, respectivament, sense cap oposició, els senyors En Anton Vilà, president i En Francesc Gaig, vocal; i els senyors Evarist Munarós, Joan Casellas, Francesc Ventura i Joan Espinal.

A l'edat de 66 anys ha mort, gairebé de repent, l'industrial metal·lúrgic En Josep Trullàs, amo de la fundició i taller de manteria mecànica de J. i J. Trullàs.

El senyor Trullàs s'havia distingit en la seva indústria per haver introduït importants reformes en els telers mecànics, que significaven un avenç en la indústria tèxtil de la nostra terra.

Al seu enterrament hi assistiren representacions musicals de les esglésies de la nostra ciutat.

CLOT. — Des del diumenge, la casa de na ha estat rebuda de 475 pessetes al kilo a l'AO.

En la darrera setmana es registraren quatre morts; quatre naixements i un matrimoni.

Ha quedat definitivament constituïda l'Associació de Músics, quina junta començarà següentament les seves tasques per a la celebració d'un important concert.

El març del dilluns estigué força concorregut i animat.

Per a al jove En Joan Sarrat ha estat demandada la veu de la penit senyoreta N'Angelina Coloma.

Disponible al vespre, al Casal Catòlic, tindrà lloc la inauguració de les converses d'hivern que tant d'èxit obtingueren l'any passat. La primera estimà a càrrec de l'ex-regidor En Carri Agustí, qui parlarà de l'obra "La Caritat", que tant de bé ha fet a la classe pobre de nostra ciutat.

La del dissabte proper està convocada al campador municipal En Ramon Pujol, el qual parlarà "Sobre l'educació racional de l'home".

Ha estat nomenat caporal de seguretat d'aquest partit el propietari En Lluís Mir.

El poeta Tomás Carús haig diumenge passat, a la tarda, al Casal Catòlic, el seu llibre indit. Fou rebut amb una fidelitat i molt fidelitat a l'actuar a seva bella terra.

Reus assegura que nostre compatriota En Josep Aguil, resident a Madrid, ha eliminat el càrrec de secretari de l'Associació Comarcal Espanyola, per incompatibilitats amb la seva direcció.

SENTMENAT. — En l'últim consell general de representants de la Unió Catalana s'ha donat el nom, entre altres, el Casal Nacionalista d'aquesta vila.

Acabà de constituir-se una delegació de la Protectora de l'Espanyola Catalana, essent nomenat president En Jaume Sabatés Vilà i secretari En Josep Cortajassà Gibert. Actualment té quaranta socs. Ha tornat a organitzar-se la societat futbolística de Sentmenat, havent adquirit un gran camp de joc.

La passada festa major es celebrà animadíssima de forasters i concurridissims els tres balls, als quals havien a càrrec de les orquestres "La Principal de Casa de la Selva", "La Moderna del Vallès" i "Monnés", d'Esparreguera.

La instal·lació de tel·lons públics sembla ésser tot. La farà En Francesc Serra Roca, fabricant d'aquesta vila.

Ha estat elhiat de camentaris que el dia de la Festa ma-

for no hi hagi hagut orquestra a l'església, així com que hi manquessin les autoritats locals i no es fes el sermó corresponent del Sant Patró.

Per mitjà d'un pregó s'ha acomiadat de la vila l'antic farmacutic titular En Josep Rosell Raventós.

RUBI. — Per haver-se negat els patrons barbers a acceptar les bases que els dependents varen presentar-los els obr

AGENCIA HAVAS AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

D'Anglaterra

La situació dels partits a la Cambra de Comuns: Bonar Law no tindrà més que 80 vots de majoria

Londres, 18.—Segons el "Daily Telegraph" la majoria de Bonar Law a la Cambra de Comuns serà solament de vuitanta diputats.

La situació actual dels partits, en relació a les passades eleccions, és la següent: Diputats conservadors, 315; laboristes, 142; liberals independents de Mr. Asquith, 60; nacionals liberals de Mr. Lloyd George. Altres partits, 9.—Havas.

UN MISSATGE DE BONAR LAW
Londres, 18.—Mr. Bonar Law ha publicat un missatge explicant els propòsits del nou Govern, els quals es dirigiran sempre a correspondre a la confiança que li ha atorgat el país.—Havas.

EL NOVELLISTA WELLS DEBROTAT

Londres, 18.—El célebre novel·lista Wells, que es presentava com a candidat laborista, ha estat derrotat pel seu homònim Sydney Wells, conservador.—Radio.

LA PREMSA FRANCOESA
París, 18.—Comentant les eleccions britàniques diu el "Matin" que les modificacions a la composició dels partits que poden formar l'oposició no influïen gens ni mica la situació del Govern conservador, que ara és absolutament sòlida.

El "Petit Parisien" estima que la majoria de la nació sembla haver votat menys per Bonar Law i els conservadors que contra el sistema polític representat pel règim coalicionista.

El "Petit Journal" registra com a lamentable el fracàs de Mr. Churchill, ex-ministre de la Guerra del gabinet de Lloyd George, al qual els electors de Dundee han postergat per un personatge equivocat anomenat Morel, que és un renegat francès condemnat a presó durant la guerra per temptativa de començar amb l'enemic.

L'"Echo de Paris", després de subratllar que la majoria governamental excedirà probablement de 80 vots, expressa l'opinió que Bonar Law manobra admirablement, Avui pot donar-se com a complet la revolta de Carlton Club estava plenament justificada. El partit conservador estava desacreditat al país en deixar-se imposar la impopular dictadura de Lloyd George.—Radio.

LA PREMSA ANGLESA I LES ELECCIONS

Londres, 18.—Els periòdics comenten extensament el resultat de les eleccions:

El "Daily Express" diu que és una victòria que satisfà als conservadors.

El "Daily Herald": "Això és magnífic i estarem encara més bé per tal com el partit obrer ha doblat el nombre de llurs representants a la Cambra dels Comuns i ha demostrat que guanya la confiança de totes les classes".—Radio.

RUSSIA TORNA A FER PROPAGANDA A ANGLATERRA

Londres, 18.—Com se sap, el Tractat d'Amat entre la Gran Bretanya i els soviets prohibeix a aquests darrers tota propaganda política a Anglaterra.

Malgrat això, la "Isbèlia", organ oficial dels soviets, ha publicat una erida als obrers anglesos a la qual diu que fa massa temps que es deixen enganyar per les mentides burgeses i els hi pregunta fins que restaran inactius i ineficaces de defensar a mà armada llurs interessos. Afegeix que la burgesia anglesa els donarà menys que les restes dels seus banquets, puix Anglaterra ja no és la primera potència marítima del món i augmentarà l'exploatació de la classe obrera.—Radio.

La qüestió d'Orient

Els ministres del Soldà-Califa apelen al món musulmà contra el cop d'Estat de Kemal

Sabri Bei, Riza Bei, Tevfik Bei i Damad Ferid Paixà a la India en demanda de socorsos :: Mehmed VI invitat a refugiar-se a La Meca :: Els turcs consideren resolta la qüestió

Londres, 18.—El cuirassat "Malaya", que porta a bord el Soldà de Turquia, arribarà el dimarts o dimarts a Malta.—Radio.

París, 18.—Segons el corresponent de "Le Journal" a Constantinoble, la fugida del Soldà, encara que prevista, li donat origen a comentaris molt desagradables en els cercles turcs, on no s'admet que un califa s'hagi amparat en la protecció dels cristians.

Fa tres dies que el Chei-Khul-Islam, Sabri-Bei i els antics ministres Ahmed Riza-Bei, Tevfik-Bei i Damad-Ferid Paixà empenyeren el viatge a la India sola la protecció de les autoritats angleses, essent portadors d'una carta autògrafa del Soldà destronat, en la qual aquest protesta contra el perjudici que infereixen al prestigi musulmà els elements directores de vuit milions de musulmans que pretenen destronar al Califa de 380 milions de creients i ordena al poble hindú que obedi les disposicions que ha dictat als seus emirs.—Havas.

Peshawar (Índia), 18.—L'opinió musulmana segueix atentament els successos d'Orient. L'hostilitat contra Anglaterra ha cessat des de la caiguda de Lloyd George per l'actitud kemalista respecte a la de la inquietud causada per la vista de la solidaritat del Califa.—Radio.

REFET PAIXA SECELA EL PALAU IMPERIAL

Constantinoble, 18.—Ahir i tan prompte com fou coneguda la fugida de l'ex-Soldà a bord del navili de guerra "Malaya", Refet Paixà fou ocupar el seu palau de Yıldiz Kiosk, tancant i segellant les portes de les habitacions privades de Mehmed VI.

Refet-Paixà declarà que no donava importància a la fugida de l'ex-Soldà ni a la manera de portar-la a cap. Ha afegit que havia telegrafiat al Govern d'Anglaterra donant-li compte de la fugida de Mehmed VI i que esperava resposta.

Als cercles polítics es consideren els termes de la nota oficial britànica relativa a la fugida de l'ex-Soldà com un acte de desconeixement de les decisions de l'Assemblea Nacional d'Anglaterra sobre la destitució i com una intromissió als assumptes interiors de Turquia.—Havas.

MEHMET VI INVITAT A ANAR A LA MECA

Londres, 18.—Al "Morning Post" comunicaven de El Caí que el rei de l'Hadjaz ha invitat al Soldà turc destronat a refugiar-se a La Meca.—Havas.

ELS CERCLES TURCS I LA MARXA DEL SOLDÀ

Constantinoble, 18.—Als cercles turcs s'estima que la marxa del Soldà resol d'una manera satisfactòria la qüestió del soldat i de la del califa.—Havas.

UN DESTROIER TURC QUE VOLIA FUGIR DISFREÇAT

Constantinoble, 18.—El destructor "Akdeniz" intentà ahir sortir del port per fugir, havent-se'l disfraçat carregant la cobera i portant tota la super-estructura amagada sota grans quantitats de paques de forratge, però li sortí al davant un monitor britànic que l'obligà a tornar al punt de sortida.—Havas.

LA SITUACIO

Constantinoble, 18.—Les relacions entre els Alts Comissaris

aliats i les autoritats turques sembla que milloren.

A Esmirna, pel contrari, els estrangers continuen essent víctimes de violències, per la qual cosa nombrosos súbdits britànics abandonen aquella ciutat.—Havas.

L'ESTIRI I ARRONS DE REFET PAIXA :: LA QÜESTIO DE LES DUANES

Constantinoble, 18.—A instància dels Alts Comissaris aliats, Refet Paixà ha deixat sense efecte el nou reglament de Duanes que obligava als comerciants a deixar en concepte de disposit l'import íntegre dels drets duaners per les mercaderies de trànsit.—Havas.

LES QÜESTIONS DELS STOOKS I DE LA POLICIA

Constantinoble, 18.—Refet-Paixà, el qual governa Constantinoble en nom del Govern d'Anglaterra, ha fet col·locar guardies en els dipòsits que contenen els stocks de guerra que han estat lliurats i ha negat l'entrada a aquests dipòsits als oficials pertanyents a la Comissió de Vendes, declarant que no els reconeixia i pretenent que el material pertany al Govern d'Anglaterra. Això és un altre exemple de la política deliberada dels kemalistes cap a l'exclusió del control aliat per tots els mitjans possibles i a reduir l'exercit inter-aliat al paper passiu d'espectador.

Malgrat de l'esperança que es tenia que s'arribaria a un acord apropiat de la policia, Refet-Paixà insisteix en què aquesta es limiti a ocupar-se de l'exercit i de l'armada. Manifesta que per a tots els demés casos s'agregaran oficials aliats al seu quarter general i robaran les informacions de la policia turca. La qüestió es discutirà en la pròxima reunió que celebraran Refet-Paixà i els generals aliats.—Radio.

DELEGATS TURCS A LOSANA

París, 18.—Ismet Paixà, cap de la delegació turca que ha d'assistir a la Conferència de Losana, ha marxat amb direcció a aquella ciutat.—Havas.

Losana, 18.—Procedent de Marsella ha arribat el delegat suïssoturc otomà Hamid Bot.—Havas.

Losana, 18.—Ismet-Paixà ha arribat a Losana, entrant-se acte seguit d'una voluminosa correspondència portada per un missatger des de Constantinoble. Han arribat també amb ell les persones del seu seguici.—Radio.

ELS DELEGATS AMERICANS

Losana, 18.—Ha arribat l'ambaixador dels Estats Units a Roma, el ministre d'aquesta nació a Berna i l'almirall Bristol, membre de la delegació dels Estats Units, que envien a la Conferència de Losana. Havas.

EL VIATGE DELS DELEGATS ALIATS

París, 18.—Aquest matí el president de la República senyor Millerand, ha rebut al ministre anglès d'Afers estrangers, lord Curzon.

Després el president del Consell ha donat un esmorzar en honor seu.

Acabat l'esmorzar ambdós ministres conferenciaren detingudament.—Havas.

París, 18.—Els representants de França, Itàlia i Anglaterra, s'han reunit aquesta tarda, a les tres, en el Quai d'Orsay per a canviar impressions respecte de la pròxima Conferència de Losana.—Radio.

París, 18.—Els delegats aliats

sortiran demà, a les vuit i deu en tren especial cap a Losana.

Se sap que la nit de l'arribada ambdós ministres s'entrevistaran amb el president del Consell italià senyor Mussolini. La reunió tindrà lloc a una pal·la localitat del lloc de Ginebra.—Havas.

ELS SOVIETS INDIGNATS CONTRA ELS KEMALISTES

Moscou, 18.—En vigílies de la Conferència de Losana han compromès la confiança que els hi havien concedit els bolxevistes. A Angora han empresat doscents comunists turcs, vint dels quals estan acusats d'altra traïdoria.

Els bolxevistes estan furiosos. El diari rus "Pravda" qualifica l'acte dels kemalistes de criminal estupidesa.—Havas.

POLONIA I LA CONFERENCIA DE LOSANA

París, 18.—El Govern polonès ha pregat ésser tingut al corrent de les discussions de la Conferència de Losana, per les conseqüències que aquestes poden tenir per a Polònia, puix en el cas eventual d'una ruptura, Romania interviendria desseguida contra els turcs, la qual cosa podria donar origen a un conflicte entre Romania i Rússia i en aquest cas Polònia es veuria obligada d'intervenir a for de Romania a causa de l'aliança que té signada amb aquesta nació.—Radio.

EL PROCES CONTRA ELS RESPONSABLES GRECS

Atenes, 18.—Entre les declaracions prestades per diversos testimonis en el procés instruit contra els responsables del desastre grec, figuren les d'alguns oficials de l'exercit d'Anatolia, els quals han manifestat l'actuació, exposant antecedents i detalls sobre la propaganda derrotista i les pessimes condicions en que s'efectuava l'abasteciment de les tropes desmoralitzades per les deficiències que observaven en aquest aprovisionament.

El diputat Rhalis, fill de l'ex-ministre del mateix nom, declarà que el Govern grec el gener de 1921 havia donat seguretat al Govern britànic que l'exercit que tenia era suficientment capaç per liquidar l'assumpte de Micrània en el termini de tres setmanes.

Aquest testimoni afegeix que el senyor Lloyd George es queixa després de l'incompliment de tal promesa, circumstància que el col·locava en situació difícil davant de l'opinió anglesa.—Havas.

EN EL QUAI D'ORSAY L'ACORD ENTRE ELS ALIATS ES PERFECTE

París, 18.—Un comunicat oficial diu que entre els representants d'Anglaterra, França i Itàlia hi ha hagut avui en el ministeri d'Afers estrangers un profús canvi d'impressions preliminars sobre les qüestions que han d'ésser resoltes a la Conferència de Losana.

En aquestes converses quedà plenament confirmat el complet acord que existia entre els aliats sobre quants assumptes han d'ésser posats a discussió a la referida Conferència.—Havas.

LA CRISI ALEMANYA LES GESTIONS DEL SENYOR CUNO

Berlin, 18.—En regressar d'Hamburg el senyor Cuno conferencià amb els caps del partit. Es confirma que Cuno ha ofert

a Hermes la cartera d'Afers Estrangers, però el centre no aprova aquesta elecció.

Els populistes judiquen que han de concedir-se dues carteres a personalitats de llur partit. Els socialistes volen conservar el ministeri d'Economia.

Fins ara els populistes no han pres cap decisió.

Els socialistes han de reunir-se avui una altra vegada.

El senyor Cuno continuarà les seves gestions, creient-se que ha arribat a la solució.

La "Gazette de Frankfurt" diu que el senyor Cuno ha declarat en les seves entrevistes amb els caps de partit que feia sen el programa que han adoptat els partits, inclosos els nacionalistes, els noulistes i els havardos a la Conferència de les fraccions, celebrada el diumenge darrer.—Radio.

Berlin 18.—Les gestions realitzades anit pel senyor Cuno prop dels caps dels partits polítics. Sembla que hagi aconseguit aclarir la situació.

En els cercles polítics es creu que el senyor Cuno es desentendrà totalment de la lluita entre partits i que s'atindrà estrictament als termes de la Constitució de "Weimar".

Desmarat, d'acord amb el president Haver, amb les personalitats que judiqui qualificades per a les diverses carteres, i es presentarà desseguida com el nou Gabinet al Reichstag, sense haver marcat per endavant l'aprovació de les fraccions d'aquesta Cambra.—Havas.

LA CAMBRA ITALIANA :: DE NICOLA RETIRA LA DIMISSIO

Roma, 18.—A la sessió d'ahir de la Cambra de diputats el ministre del Tresor Turcora exposà les intencions del Govern en el que es refereix als problemes econòmics i financers.

Donat compte de les economies que poden realitzar-se de les disminucions definitives en el pressupost i de les mesures necessàries que adoptarà per a proporcionar a l'Estat nous ingressos.

Afegeix que van a ésser simplificades les percepcions dels impostos i imprimeix la desigualtat que existeix en el repartiment de les càrregues fiscals.

Manifestà que el Govern Mussolini s'oposarà a què vagin augmentant novament les improductes de la riquesa particular i posà fi al seu discurs declarant que el Govern acceptarà de cap manera a noves emissions de paper moneda.

A continuació feu ús de la paraula el cap de la minoria socialista, senyor Turatti, dirigint durs atacs al Govern.

Els feixistes interromperen vivament a l'orador, adoptant una actitud agressiva, promovent-se la Cambra un gran tumult que la presència es veié impotent per a deturar.

En un moment de calma, el president de la Cambra, senyor De Nicola, manifestà que se veia obligat a presentar la dimissió en vista que no podia fer-se respectar per totes les fraccions parlamentàries.

Intervingué el cap del Govern, senyor Mussolini, i contestant al cap del socialista, digué que el Govern que presideix no realitzarà política antibolxevista. Declarà al president de la Cambra que retirés la dimissió, afegint que era necessari que tots contribuïssin al renaixement nacional.

Davant del preu i les manifestacions de Mussolini, el president de la Cambra retirà la dimissió.—Havas.

D'Irlanda

Comença la repressió contra els rebels: El procés Erkins Childers: Execucions per tinència d'armes

Dublín, 18.—La comparecència davant dels tribunals militars d'Erkins Childers a la vista de la causa començada ahir, ha despertat a l'opinió enorme interès, no solament perquè s'observa el motiu de l'acusació, sinó perquè ahir mateix foren executats a Dublín quatre individus per haver amagat armes de foc.

Aquesta mesura extrema està fonamentada en que des de fa algunes setmanes els tribunals militars estan invertits de plens poders per a condemnar a mort la tenència il·legal d'armes. Aquest acte de severitat s'ha registrat després d'ofert el Govern l'amnistia i el perdó de quantes persones entreguen sense les armes que tingueren.—Havas.

QUATRE PENES DE MORT PER TINENCIA D'ARMES

Dublín, 18.—El Quarter General de l'exercit nacional diu que aquest matí foren executats quatre homes per haver estat trobades en llur poder armes curtes de foc per a la tinència de les quals no tenien la corresponent autorització.—Havas.

UNA IMPORTANT VICTORIA FRANCESA AL MARRUCC

Rabat, 18 (oficial).—A la regió de l'Alt Mulua, els insubmissos, dirigits pel morabit d'Omar acaven d'intentar un gran esforç en el front per tal de tornar a ocupar el territori que posseïen a la avantguarda de les nostres tropes.

Els enemics sufriren grans pèrdues i tingueren de retirar-se precipitadament.

Aquest fracàs ha tingut gran resonància a l'alta muntanya i ha acabat per desacreditar al conspirador.

S'espera que les submissións que es preveïen des de fa temps s'apressaran a realitzar-se en gran nombre.

L'activitat enemiga tingué per objecte principal d'apoderar-se de la posició francesa d'Alasmid, que domina l'entrada de la vall on passen els ramals d'Atles.

Prèngueren part a l'atac d'aquest lloc més de mil desenes d'indígenes.—Havas.

UNA MANIFESTACIO DE SENSE TREBALL

Londres, 18.—Vint-i-cinc mil obrers sense treball procedents de diferents llocs, i dos mil procedents del Nord d'Anglaterra, realitzaren ahir, a la tarda, una manifestació dumanant treball o socors.

Els sense treball de Londres s'uniren a la manifestació.

Els manifestants acordaren que una comissió visités el dimecres pròxim al primer ministre, havent-se decidit també no sortir de Londres fins aconseguir que aquesta comissió sigui rebuda.—Havas.

LA TERRA TREMOLA UNA SOTRAGADA SISMICA AL CANADA

Ottawa, 18.—Ahir, a les 6'14, es registrà una violenta sotragada sismica, l'epicentre de la qual es troba a uns 8.000 quilòmetres.—Havas.

UN TERRATREMOL A ANGLATERRA

Londres, 18.—Els habitants de Plymouth i de les regions veïnes han sentit un fort terratremol acompanyat de sorolls subterranis.—Radio.

CRICUI VENCEDOR

Lieja, 18.—El boxeador Cricui, campió d'Europa de pes pluma, ha deixat knockant a l'anglès Bengalliet al segon round.—Havas.

LA PREMSA ESTRANGERA

GERHART HAUPTMANN

Dijous els alemanys celebraren amb tot esplendor el seixantè aniversari del naixement del que consideren el més gran dels seus escriptors, Gerhart Hauptmann. El "Journal de Genève", a propòsit d'aquesta commemoració, escriu:

"La vida de Gerhart Hauptmann és simple i sense grans adrements: les seves dates són les peces que ha fet representar i els llibres que ha escrit. Molt sobtat en un principi per un públic hostil, Hauptmann ha acabat per imposar-se. Es sabu que amb Arno Holz i Johannes Schlaf va intentar transportar a l'escena les teories naturalistes de Zola.

El seu drama "Abans de l'eixida del sol", que fou representat a Berlín en 1889, portà una revolució a l'escena alemanya.

Hauptmann continua l'isen ampliant-lo. Tot allò que admirem en l'isen, novetat i aridesa dels problemes, simplicitat genial de la llengua, el de pintar un caràcter amb trets molt ràpids, l'art de conduir una acció i l'art no menys rar d'eliminar l'accessori per a deixar subsistents només l'essencial, ho trobem en Hauptmann. En canvi no s'hi troben els defectes d'Isen: el to d'oracle i el gust dels enigmes que ningú no asajava d'altra part de desxifrar perquè són emfiosos per ells mateixos.

Amb motiu d'aquest aniversari,

ri, els amics i admiradors d'Hauptmann han publicat un llibre, "Hauptmann Buch", al qual han col·laborat escriptors alemanys i estrangers. Entre els estrangers són nombrosos els russos. Màxim Gorki escriu que els drametes de Hauptmann potser són més populars a Rússia que a Alemanya. Un altre fa notar la influència de Dostoievsky damunt el pensament i l'art de l'escriptor alemany: "Sense Dostoievsky, certs personatges de Hauptmann no existirien."

Tomà Mann, altre eminent escriptor alemany, ha dit: "Alemanya ja no té reis, però té un príncep dels poetes—i aquest príncep és Hauptmann."

BENITO MUSSOLINI

Roland de Marés, al "Temps", fa notar com Mussolini de la gran

figura de l'actualitat europea. Cal saber si és realment un home d'Estat, si té geni polític. Ha reeixit per un prodigiós cop d'audàcia a imposar-se a la direcció dels afers del seu país, i això hasta per a concentrar en ell tota l'atenció. A l'"Opinió", Josep Chastenet diu que amb Mussolini "l'acció ha triomfat del verb". És possible, però cal recordar que el cabdill feixista ha dissortat molt abans d'obrar. Això no vol dir que aquest cap no sigui una personalitat extremadament curiosa i l'aventura d'aquest fill al fargaire arribant al poder suprem a trenta-nou anys no és fet i fet una cosa hanal. El col·laborador d'"Opinió" no exagera quan pregunta quina carrera de condottiere, quina carrera de Cèsar de la decadència fou més sorprenent que la de Mussolini. A la

"Revue de Paris", Ignatius ve a

compartir aquesta opinió. D'on ha sorgit Benito Mussolini? Nasqué a una aldea de la província de Forlì, en son pare, que era fangaire, feia propaganda socialista. De molt jove va intervenir en lluites polítiques i, després d'haver estat mestre d'escola durant algun temps, se'n va anar a cercar més, exercint una mica tots els oficis. Va recórrer Alemanya, Àustria, Suïssa, essent alternativament periodista, teixidor, terrassà i afirmant-se arreu feroçment revolucionari. Va perllunyar als agrupaments socialistes més avançats, però ja en aquest temps tenia la idea que l'acord exigia la disciplina i, per aconseguir contra el verbalisme socialista, organitzar guardies vermelles, segurament que de viure en aquest temps a Rús-

sia havia estat al costat de Lenin i de Trotski. Durant la seva estada a Suïssa, la seva propaganda fou tan activa que el van expulsar. Va ésser a Suïssa on en contacte amb Battisti, que encarnava el patriotisme italià contra Àustria, va començar l'evolució de Mussolini, tan ràpida que, en esclatar la guerra s'hi llençà excel·lent com a soldat. Segons Chastenet, acabà dient: "El nacionalisme a la vegada realista i està mig endormiscat on l'ànima italiana es desvetlla. Mussolini endevina que allò hi ha la vida i l'acord... El revolucionari, esdevint, bersaller, marxa cap al front. S'hi portà com un valent; en torna ferit i entiquitós les seves idees d'autodidacte d'una noció nova: la noció d'Estat."

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

L'EXPEDIENT PICASSO

La desfeta d'Annual

Relats de la desastrosa retirada :: Comentaris del Fiscal
Els inculpatos :: Les responsabilitats :: Diligències a fer

Segueixen les instruccions judicials referents al desastre d'Annual, en les quals es diu:

L'enemic creixia en força moral i en nombre, mentre aquests dos elements minvaven cada dia entre les tropes espanyoles. La intelligença del comandament s'ofuscà i això fou la causa de tot el què va passar des de llavors.

A Annual hi havia cinc companyies de fusells i una d'armetralladores de Cerinyola, cinc companyies de fusells i dues d'armetralladores d'Àfrica; tres bateries de muntanya, una de Heugera, una secció de muntanya del parc mòbil, dues companyies d'enginyers, una d'intendència, tres seccions de muntanya de sanitat, dos tabors d'infanteria i dos esquadrans de regulars, amb un total de 3.000 homes.

El dia 10 se'ls incorporaren cinc companyies de fusells i una d'armetralladores de San Fernando, més forces d'artilleria de regulars, d'Àfrica, policia, artilleria i enginyers, sanitat i intendència, elevant el total a 5.000 homes.

Els elements de resistència eren molt escassos, insuficients per a cinc dies. De municions hi havia 200.000 cartutxos de fusell i 600 de canó.

En la reunió que se celebrà en la posició, hi hagué partidaris de resistir i partidaris de la retirada, i alçà va parlar de pactar amb Abd-el-Krim, però això es deixà de banda per dignitat.

S'acordà la retirada per sortida presa de la pitjor de totes les solucions i es convingué a amagar la resolució a la tropa i a l'home als oficials, la qual cosa demostrà que el comandament no tenia confiança en els seus subordinats i això pogué ésser causa de la desbandada.

La retirada fou una fugida precipitada.

A l'assessió de l'enemic no hi foren aquests la policia i les forces d'Àfrica, desfilant al llarg del camí per a protegir-lo.

La tropa no trobà el sosteniment i així que havia de cobrir la línia de retirada, els quals ni s'havien previst ni preparat.

ETATUT DEL CAPITAN CHACÓN

Després el capità d'artilleria senyor Chacón, que fins arribar a Sumar, l'enemic el hostilitzà en el trajecte del camí pel qual pujà el camí, causant moltes baixes a la columna i essent el desordre tan extraordinari, que en embocar el cim de la collada s'interrompieren els unitats, individus sols, muntats, camions ràpids i altres vehicles determinant a l'estructura del camí tan confós i remolt, que des d'aquell moment fou impossible distingir ni reforçar les unitats ni regularitzar la marxa; l'estructura del camí que seguia el fons de les torrenteres no permetia sortir-ne per a deixar pas a guanyar camí, de manera que l'afluència empentia i entrebancava els dissociats elements de la columna.

A Itubar es trobà un tros de camí més espaiós i allí les tropes es referen una mica, però més endavant, en un barri de fons de vallada, l'apilament i el desordre foren extrems.

Els naturals del poblat aïlladament i aïllats les mateixes forces indígenes, separaven del camí atzucats i individus i se'ls produïen, i els prenen d'armament o s'apoderaven de tot el que havien llançat els homes cansats i exhausts per la penosa marxa i per la sed.

Així s'arribà a Beni Tich, on hi caps ni oficials, ni soldats, foren des de, requeriments dels caps de la posició per reorganitzar la resistència.

Alguns soldats s'escaparen i tots es dirigien a Dar Drus, on s'aplegaren les restes d'aquelles tropes, sense govern i desmoralitzades.

La posició d'Itubar, atzucats fins a l'últim, s'hauria sostingut efectivament i emparant s'hauria pogut fer s'hi ferma alguna força, si hi hagués hagut una direcció, un comandament, i així potser hauria estat possible començar a regular aquella desastrosa retirada, perquè l'enemic no insistís en la persecució, enllamant pel foc, tal com ho havia presentat el comandant general, per abandonar la dita posició abans d'hora, com tot dona dret de suposar, i les successives, dient-ho tot a l'altzar, a la negligència i no trobant en la retirada cap entrebanc pel camí, i sentint-se tot hom apoderat del pànic, per força havia d'aconseguir allò que no fou inevitable, de-

generant la retirada en una fugida esbojarrada.

Per algunes declaracions hom suposa que En Silvestre i el seu quartel general sucumbiren en el barranc pròxim a Itubar.

DECLARACIONS DEL Tinent SIBANTES

Diu el tinent Sibantes que el general Silvestre romangué insensible a tot el què el voltava durant els moments de la desfeta, sempre exposat al foc de l'enemic. Es fa notar que En Berenguer en trametre al Govern la sol·licitud de l'evacuació d'Annual, exposava la necessitat d'enviar a En Silvestre els reforços que li calguessin i anunciava la seva decisió d'anar a Melilla.

LES POSICIONS PERDUES

Es fa una relació de les posicions tocants a l'Annual que anaven caient a poder de l'enemic.

Tablit rebé l'ordre d'evacuar. Les tropes de Cerinyola, que la defensaven, compliren l'ordre i una secció morí en destacament a Javajada. La resta arribà a Sidi Driz.

Beni Melland també decidí evacuar, però la policia desertà i les forces de Cerinyola sucumbiren abans d'arribar a Annual. Quedaren presoner el capità i vint-i-quatre homes.

Intermitècia C.—El capità que la manava, en veure passar les tropes que es retiraven d'Annual, s'incorporà calant foc a la posició.

Zumar.—Diu el fiscal del Suprem que la força d'aquesta posició, sense ésser hostilitzada, s'incorporà a la columna que es retirava.

Intermitècia B.—Tots els que la defensaven, han desaparegut. Igual va passar a la posició level-Uddia.

Intermitècia A.—La força fou arrendada després de dos dies de defensa.

El seu capità, senyor Escaribano Agnado, sortí tot sol a parlamentar amb l'enemic, i en veure que aquest volia forçar l'entrada, manà fer foc i morí amb els moros que el voltaven.

Els moros, en apoderar-se de la posició, velen que les armes de foc eren inutilitzades, assassinaren els defensors, dels quals, pueren salvar-se'n dos que són presoners a Annual.

Adir-Assus.—No hi ha supervivents. A Tugun, passà el mateix tret d'alguns presoners. Notícies semblants hi ha d'altres cinc posicions que se citen en la memòria del Fiscal.

Ben-Tich.—El capità Lobo demanà ordres a Drus, dient que si al cap de cinc minuts no'n rebia, prendria el silenci com ordre d'evacuació. I així va fer-ho.

EL QUE DIU EL FISCAL DEL SUPREM

I diu el Fiscal del Suprem: "Es un cas típic de la desorganització i de l'anomalia que regnaven en el territori. Una posició amb gairebé quatre companyies de diferents armes i cosos, amb un esquadron i un destacament d'artilleria, i en la que es troba un dipòsit d'acumulació i de proveïment, està comandada per un capità. Aquest, que al principi intentà contenir la retirada de la columna d'Annual, després de pronunciar la frase inadmisible: que si en cinc minuts no rebia cap ordre, prendria el silenci com a ordre d'evacuar, dirigint-se al general que era a Drus, i finalment, decideix, per tot sol, l'evacuació. I tornant a la seva posició, dirigeix i realitza la retirada ordenadament i arriba a Drus sense ser hostilitzat, quan, segons diuen altres testimonis, tan durament ho havien estat els que el precedien."

Sidi-Drus.—Defensada per uns trenta homes. El 22 de juliol comença ser hostilitzada.

Els vells "Laya" i "Princesa de Asturias" que la defensaven, estaven en combinació amb el general Berenguer fins al dia 26, polifonit-hi l'apurat de la situació i la necessitat de reforços. El general autoritza a parlamentar amb l'enemic per la retirada.

Quan arriba aquesta ordre, ja s'havia intentat l'evacuació, protegida pel "Laya", essent ferit l'alferre Lazara. El comandant Velázquez i unai tota els caps i oficials que l'acompanyaven, s'abandonen gloriósament sense abandonar la posició.

Affrau.—Hi havia 150 homes de Cerinyola, una secció d'armetralladores i dues peces Krupp, amb divuit artillers i policia i alguns enginyers i intendència.

Comandava la posició el tinent d'armetralladores senyor Vara del Rey per trobar-se els altres caps en llicència. Deixà la posició a un suboficial amb quinze homes i se'n anà a la platja amb els restants, on foren recollits 140, dels quals, 40 estaven ferits.

Quasi totes les posicions de la línia d'Annual caigueren per imprevissió per no estar relacionades entre si i perquè desaparegueren el comandament, el general segon cap no s'ocupà de sostenir-la.

El 22 de juliol arriba a Dar-Drus el general Navarro, segon cap de la Comandància de Melilla, manifestant a l'Alt Comissari que recolliria les forces retirades i que dublava si podria conservar cap posició més enllà de les antigues.

En un altre despatx li dona que no gosava operar perquè la moral de les tropes era molt depurada i solament es podria salvar la situació amb l'arribada de reforços organitzats i en nombre suficient. Tancom li inspirava confiança la situació política.

El dia 23, assabentat de la sublevació de la cabila de Beni-Said, començà el replegament sobre Bagtel sense perjudici de continuar-lo fins a Monte Arruit.

L'Alt Comissari li contestà encomanant-li la conveniència de mantenir la línia Quebdani-Kandusi-Drus-Talatza, suspent la marxa a Bagtel. Així va fer-ho però esperant reforços puix al·l'ament hauria de replegar-se en millor condició.

Per subratllar el desconeixement en què es trobaven les figures principals de la catàstrofe, diu la memòria que el general en cap declarà en un despatx que envia al ministre, que ell no podia preveure i amb això ell deixà gens ni mica la seva responsabilitat pels fets ocorreguts, de les primeres manifestacions dels quals en vaig tenir coneixement quan V. E. em preguntava què havia passat a Melilla. D'leshores ençà els fets s'han precipitat talment que en tot i que no desconecia l'existència de hargues a Tugun, no podia imaginar que l'acció assolís els resultats que han obtingut.

I en quant al general segon cap, es fa notar a propòsit de la seva manifestació sobre l'estat de les tropes, que feia una afirmació no solament lamentable, sinó impròpia d'un general d'armes del qual recau la responsabilitat de tal estat, si en efecte existia, ja que ell tenia l'obligació de vigilar aquestes tropes, d'ocupar-se de l'ur estat d'instrucció i moral i de l'ur esperit, i comprovar, cap era la seva obligació, el compliment dels Reglaments i de les ordres del comandant general.

Arribar a un moment difícil i no confiar en les tropes que es comanden, és demostrar que en temps de pau no s'ha exercit el comandament com és degut.

Efectuà la retirada de Batol i del Gan. En aquest punt, no hi hagué cap hostilitat. Seguiren a Tistutin i pel camí tingueren gran nombre de baixes en el regiment d'Alcantara, que protegia els flancs.

Des d'aquest campament, la columna marxà a Monte-Arruit i en quina forma havia d'arribar-hi, que a pocs metres de la posició es va perdre una bateria d'artilleria que poca estona després feia foc contra la posició i amb els seus mateixos projectils malava al capità Blanco que la manava.

Tot el què és digne d'aquesta retirada, serà pàl·lid per a demostrar com va ésser de vergonyosa.

En una declaració es parla que el tinent coronel Pérez Ortiz a excitació d'alguns oficials hagué d'estimular a la majoria denant-los que complissin amb l'ur deure i assegurant-los que amb camp ras, res no podia passar, puix s'havien comès actes censurables de manca d'esperit en la primera etapa de la retirada, i com que alguns s'havien volgut escapar del campament de Drus al·legant suposades lesions es veié obligat a ordenar que a cada porta s'hi posés un oficial decidit a que ningú se'n anés sense l'autorització necessària.

El comandant d'Intendència senyor Armijo, després de pintar el quadre trist de les causes de la fugida, cita el cas d'haver hagut d'amonestar a un capità perquè amb el seu relati depurament encara més la moral de la tropa i d'haver-se vist obligat a advertir a un cap que amb la seva manca d'esperit donava un trist exemple.

D'altres declaracions, resulta que molts oficials s'arrendaven

tot, les estrelles i tot senyal indicador de llur graduació, posant-se esparanyes de soldat i gorreres de quarter, i d'un es diu que repartí quatrecentes pessetes que portava i es despenqué igualment de tots els distintius, aduoc de les polaines i de la guerrera.

Un soldat declara que el general Navarro prengué severament a diferents oficials i arribà a pegar amb el bastó a un tinent perquè anava, com molts d'altres, sense emblema i sense estrelles. També li va sentir dir: "No vull aigua, soc vell, que se'n vagi qui vulgui."

El tinent d'artilleria, senyor López, cita un oficial que al·legant que estava ferit li va demanar que el deixés muntar a la grupa del seu cavall, dient-li que posat que l'animal era bo, no drien fuig i trobar-se a Melilla al cap de poques hores, cap on varen marxar molts en lloc de quedar-se a Monte-Arruit, cosa que era veritat. En sentir tal proposició, el testimoni el tirà a terra.

Els esforços del general Navarro per a imposar la disciplina en aquella gent presa del pànic, varen ésser inútils.

Al principi de la retirada, quan els hostilitzaren a la sortida de Drus, pistola en mà, va haver d'obligar a recollir-se, que quien advertí que mentre en quedés un de sol endarrera, la columna no passaria endavant.

També tractà d'aconseguir que alguns oficials tornessin impulsats per l'honor sense que els hi fos cap efecte que el capità d'artilleria, senyor Blanco, organitzés i manés una guerrilla de protecció, ja que aquests ama gals enemig de les atzembles es negaven a sortir a la carretera, hagué de rendir-se a la tristesa realitat, convençut que tots els esforços, eren inútils perquè la por sobrepujava al sentiment de l'honor.

Per això la frase més gràfica que sobre els fets s'ha recollit en la informació Picasso és la del pare Alfons Reyes, dels franciscans de Nador, el qual diu que els essentials fets foren deguts a l'abandó de la vigilància abans d'iniciar-se i a la por després de començar.

Què se'n podia esperar, després el Fiscal del Suprem, d'un exercit gran, on molts oficials no depenien amb elements materials o sense, en el qual no existia ven els seus caps que l'havien d'haver preparat per als dies bons i per als adversos?

Heu's ací la llista dels generals, caps i oficials, que a judici del Fiscal apareixen com a autors dels fets punibles, segons l'expedient instruït pel general Picasso:

ELS INCUPLATS

Alferre: Ruiz Tapador, que va rendir el lloc de Dar-Azudar i en ser recuperat el lloc número 2 no va prendre el comandament d'aquella ardua força.

Tinenta: Muñoz, de Cerinyola; Fernández Martínez, de policia; Vidal Quadras, d'artilleria; Pavia, de Melilla; Méndez Vigo, de Melilla; Bernàrdez, de Melilla, i Dapena, d'Intendència, tots per no aparèixer justificada llur arribada a la plaça; Tarcour, melge, per abandó del cadàver del coronel Morales i comprovació de la mort; Vara del Rey, per haver deixat a Affrau un suboficial protegint la retirada en lloc de fer-ho ell personalment; Miralles, per no resultar explicada la seva fugida per la porta posterior de l'Alcazaba de Tetuan.

Capitans: García Giménez, Chacón i Ruano, per no estar justificat llur tornada a la plaça; Almansa, per la seva constant retirada cap a la plaça, sense que pugui dir qu'hi va manar; Araujo, que amb el pretext d'una consulta abandonà el seu regiment i al seu coronel; Marcos Navarro, per no prendre el comandament de la seva companyia al·legant pretextes; Pérez, melge, que cooperà a la rendició de Sammar, i després va fugir; Alonso Estringalla, que pactà per dalters la rendició del lloc de Rayen de Guarraon. Tots els citats han incorregut en el cas dels capítols primer al novè del Codi de Justícia Militar, articles 295, 297 i 299.

Comandants: Almedina (article 295 del Codi de Justícia Militar); Aimal, (article 279) per no vigilar el servei d'aviació de Melilla; Boija, Martínez Villa, González Larrea i Fernández Mulero, com presos en el capítol primer del lloc vult per deixar forens propis al campament i tornar a la plaça; Sans Gracia (article 295).

Tinentes coronels: Pardo Agudà (article 295 del Codi de Justícia Militar i 762 del Reglament de campanya); Mariña (article 299), per donar ordres al capità Larrea, ocultant-li el veritable sentit que se li encomanava; Núñez del Prado, per emetre opinions contràries a la legislació sobre reconeixement.

Generals: Navarro, per la inexplicable retirada de Drus, l'or-

dre d'abandó de posicions que causà la seva pèrdua i caiguda, la rendició de Monte Arruit (articles 275 i 295 del Codi de Justícia Militar i 762 del Reglament de campanya), i per no socórrer algunes posicions (article 278 l'aquell Codi), les responsabilitats del qual no podran fer-se efectives mentre sigui presoner.

Fernández Silvestre, si visqués, podria trobar-se comprès en els articles 295 i 247 del Codi de Justícia Militar.

Berenguer.—Donats les seves màximes facultats, està comprès en els articles 274, per la pèrdua d'un territori complet i 275 i 295 del Codi de Justícia Militar amb anterioritat.

RESPONSABILITATS

Els articles que se citen a l'expedient Picasso, aplicables als inculpatos, són:

Article 254 anàleg al 295, amb referència als governadors o comandants de places fortes.

Article 275, imposa penes de presó militar i pèrdua de l'empleu a l'oficial que per negligència causi danys considerables en operacions de guerra.

Article 278.—Assenyalà pena de presó militar a mort per als que pelen no presten l'auxili que els requereix el cap d'una força en situació compromesa.

Article 279.—Assenyalà penes de presó militar a mort per a les centinelles que de diverses maneres inflingeixin les consignes o abandonin el seu lloc.

Article 295.—Assenyalà penes de reclusió perpetua a mort per capitulació o lliurament de posicions a l'enemic, fora dels casos justificats i previstos en el mateix article.

Article 297.—Assenyalà la pena de presó major per negligència en el compliment del deure militar.

Article 299.—Imposa pèrdua de l'empleu al presoner que accepta la llibertat sota paraula de no fer armes contra l'enemic i al que sabent-ho dona informes falsos al comandant.

Terminada l'actuació, el Fiscal del Suprem que informa l'expedient Picasso, diu:

Passem d'allò que és dolorós a allò que és gran i aconfortador, que desgraciadament és poc o és poc coment per falta d'informes possibles.

Citem als espanyols Aranzona i Lillo, i soldats a llurs ordes: Rangel, Rodríguez, Rafal, Sorido, Emilio Munuera, Jesús Martínez, en el pou número 2, de Tistutin; capità Armas a Monte-Arruit; suboficial García Benald, a Annual; sargent Protos, a Affrau; capità Correa "utilitzat com esquif", segons frase del seu cap a l'Alcazaba d'Annual; capità, Fortea, sargent de policia La-Hacert-Brabim; sargent Armentoz Diaz, i melge Penya.

El Fiscal troba deficient la informació governamental, no pel enlla del jutge instructor i demana que sigui completada amb les següents diligències:

1.—Indagar la forma que fou despenyada la taula del Secretari del general Silvestre, determinant la data i la persona.

2.—Declaració de l'ajudant d'aquell general, don Tulio López, u del fill del general, que sortiren d'Annual abans de què la posició fos abandonada i van arribar a Melilla, per ser declaracions dels caps d'intervenció i sanitat militar.

3.—Recaptar la remesa de les cartes oficials de l'Alt Comissari que foren sol·licitades pel jutge instructor.

4.—Procurar obtenir declaració del general Navarro i altres presoners per a la qual cosa podria adoptar-se el mateix mitjà utilitzat amb altres que també ho són.

5.—Demandar còpia de l'acta de la Junta, en la qual es va acordar que no es podia socórrer Nador, Zeluan i Monte Arruit.

6.—Justificar si en la Conferència celebrada per radio entre els generals Berenguer i Silvestre, moments abans de rendir-se Annual, el primer donà ordres d'evacuació o bé comunicà al segon que l'efectuava.

7.—Aportar còpia de l'ordre general donada pel general en cap el dia 29 abril de 1921.

Pel jutge instructor s'han lliurat testimonis, en la majoria dels quals es dedueix responsabilitat i es refereixen als fets i persones següents:

Sammar: Capítans Estruc i González, Caporal Aranzona.

Pou número 2: Coronel Giménez Arroyo, Tinent coronel (Barrio, coronel Salcedo, Tinent coronel Roig, comandant Alzagaray.

Abandó de l'esquadra de Zeluan: Columnes de Telatza, Chir, Affrau, Sidi-Adris; Talib, posicions del voltant del contorn de Dar Drus; Cabo Rillo, columna i posicions de Quebdani, posició de Beni-Said, comandant Gallego; Dentes de la segona mà amb el pànic Verdú, posicions del Kert, posicions de la circumscripció de Nador; posicions de policia del zona de Telatza, zona de queviures a l'Alcazaba, de Zeluan, co-

lumna a Annual, Drus, Monte-Arruit. Oficialitat de Sant Fernando de Cerinyola, de Ceuta i de Melilla, d'Àfrica de la brigada disciplinària, a Alcantara regiment mixte d'artilleria. Comandància d'Artilleria, Comandància d'Enginyers, Comandància d'Intendència, Policia, Regulars, esartent d'Intendència Salvador.

L'agitació Escolar a Madrid

El ministre de la Governació a primeres hores de la tarda ha repetit les manifestacions que va fer ahir, a la matinada sobre la resolució de no consentir més les manifestacions que hi hagut aquests dies pels carrers.

"Estic disposat—ha dit—a que no apareguin com a manifestacions escolars allò que no ho és i els mateixos estudiants no volen que se'ls acusi de manipulacions d'aquesta mena. La prova del que dic és que ahir vespre van ésser detinguts dotze individus i només un d'ells és estudiant. Això demostra que les persones que intervenen en aquestes actes, no tenen res que veure amb la Universitat. D'aquí en avant, els estudiants que siguin detinguts, seran lliurats a l'autoritat universitària.

Ha repetit els raonaments que ha fet al Congrés citant la coincidència dels rumors alarmistes llue s'han fet circulars intencionadament entre els escolars per a produir excitació. Ahir, sense anar més lluny s'inventa allò del mort a Salamanca.

Ha insistit finalment que la Premsa ha de contribuir a restablir la normalitat.

EL MINISTRE D'INSTRUCCIO PUBLICA

El ministre d'Instrucció pública i Belles Arts, parlant amb els periodistes, ha ratificat una altra vegada que està identificat amb els seus companys de ministeri en l'apreciació dels conflictes actuals.

DETENCIONS I REUNIO

Entre les dotze detencions fetes per la policia, figura un catedràtic de la Universitat de Granada, un professor de Guadalajara i tres senyores.

Els detinguts passen a la Comissaria i després de declarar foren posats en llibertat.

Pels voltants de la Universitat hi havia aquest matí grups d'estudiants que al assabentar-se de que havia estat prohibida la reunió convocada al Paraninfo, els escolars s'han reunit en el jardí de la Facultat de Medicina.

El president de la Federació d'estudiants de Medicina, Sánchez, ha dirigit la paraula als seus companys recomenat-los-hi seny, per a no donar lloc a la intervenció de la policia.

Després de llegir-se nombrosos telegrams d'adhesió, s'ha acordat demanar permís al Govern civil per a celebrar demà una manifestació.

En el cas d'ésser negada l'autorització, els escolars estan decidits a celebrar la manifestació de totes maneres, a qual fi han quedat citats per a demà, a les onze, a la Facultat de Medicina.

Després els estudiants, en animals grups, han recorregut carrers.

EL REI I ELS ESTUDIANTS

Ha estat molt comentat un fet esdevingut aquesta tarda.

Quan el Rei sortia de presidir la Junta de Defensa del Regne, en el ministeri de la Guerra, al carrer d'Alcala un nombre grup d'estudiants s'ha posat al mig del carrer, no deixant passar el cotxe i obligant-lo a deturar-se.

Els escolars, després de victoriar al Rei, han cantat el "Himno de don Millan".

El Rei, rient, ha escoltat la cançó.

Un cop acabada aquesta han obert pas, seguint l'automòbil regi entre aplaudiments i victors dels escolars, que eren escolats pel públic allí reunit.

DE LES DETENCIONS ULTIMES

Les detencions fetes ahir a la Porta del Sol, per ésser injustificades l'afectar a personalitats conegudes, han produït en els centres culturals forta efervescència i gran indignació.

A l'Ateneu s'han reunit aquesta tarda gran nombre de socis, per a donar forma al preu que es proposen enviar a la Junta Directiva perquè aquesta protesti en nom de la corporació contra aquestes detencions.

El comissari cap de la brigada mòbil ha dirigit al director general d'Ordre públic aquesta comunicació: "Tinc l'honor de posar en coneixement de V. E. que a les dues hores del dia d'avui fou dissolta pel que sol·licitat, amb els funcionaris a les meves ordres (aquí una llista amb el nom dels agents) una manifestació que s'havia deturat a la Porta del Sol, davant crits de "Mori don

(En front a l'Hospital)

Venem els millors vins

Vins de postres des de 2'00 pesetes
de taula 0'75
Vinagre a 75 cèntims

Cellers ARNO & MARISTANY

Vergara, núm. 12 - Tel. 961 - A
Ramb. Canaletes 85 - 1645-G

Obsequia els teus hostes amb LLANO GINETE i CAMPILLO - RIOJA

GANGA SIMON I C.

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Saldem molt barat existències de calçat AL DETALL procedent dels nostres mostruaris que renovem continuament i calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3'50 pesetes
" " Senyor " 13'00 "
" " casbreta primera " 8'00 "
Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

El Universo

MOBLES
MOBLES
MOBLES

Preus de liquidació
Ponent, 3 bis, B

Llegiu LA PUBLICITAT

Ferré. - Pintura : Decoració

Sant Domingo del Call, 4 - Tel. 4916 A

ANUNCIS, ROTULS, FAÇANES I
OBRES DE TREBALLS D'ESTIL

GOLA LIQUIDA

Inalterable. No es descompon.
Útil per a enganxar etiquetes, pa-
per, cartó, teles, paper sobre vi-
dri i molts altres usos.

"Vahica"
Nom comercial registrat
Marquès del Duero, 135.
Tel. 4. 1575

Minerals

Productes químics

Ferro-al·lacions

Metalls per a impremies

Cou e i llautó

Alpaca

Forns de fundició

Gresols de Plombagina

Minerals i productes metal·lúrgics

Telegrams S. A. Telefonemes

Miprometa

BARCELONA

Diagonal, 355 Apartat 168

BILBAO

CARTAGENA

ALMERIA

Tisis-Tos

Curació radical de la tos i ofec pel llemament, curament de la tisi, bronquitis, asma, debilitat pel sistema articular. Consultori gratuït. Ronda Sant Pau, 41, de 2 quarts de tres a 2 quarts de 4 i de 7 a 8. Festes, de 10 a 11. Visitar particular, Pelayo, 7, primer, de 9 quarts de 1 a 2 quarts de 2, i de 4 a 5. Festes, de 12 a 1.

HIPOTEQUES

L. MERCADER

Administrador y Co-

rredor Col·legiat

PELAI, 56, 2.º, 2.º

Tel. 816 A. D'11 a 1

i de 6 a 7.

Administració de finques

J. LLAMUSI

De 5 a 7

Muntaner, 29, principal

Moto

completament nova, venç per

4.250 pesetes. Escriure a

PUBLICITAT 5.012.

Tres germans

desitgen casa particular fa-

mília catalana per a tot es-

tar. Escriure LA PUBLICI-

TAT, número 5.010.

Fàbrica de Panyeria

de VALENTI SOLER

Immens assortit en gène-

res per a vestits i abrics de

senyora i senyor. Venda de

retalls els dijous i dissab-

tes. Avinyó, 7, entresol (can-

tonada Fernando).

BLENNORRAGIA (PURGACIONES)

En todas sus manifestaciones: uretritis, prostatitis, or-

quitis, cistitis, gonorrea, etc., por crónicas y rebel-

des que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Soiré

que depuran la sangre y los humores, comunican a

la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas;

sus admirables resultados se experimentan a las pri-

meras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo

y perfecto restablecimiento de todo el aparato ge-

nitario, curándose el paciente por sí solo, sin

inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el

médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta

tomar una caja para convencerse de ello.

Agente exclusivo: Hijo de José Vidal y C.

S. M. C. Moneda, 21. - Venta, 6 pías. franco:

Sevilla, Ronda de las Flores, 14. - Pasa-
dizo, Princesa, 7, y principales farmacias de Es-

paña, Portugal y América.

APOPLEJIA (Fértil dura) - PARALISIS -

Angina de pecho, Vèlex prematura y

demés enfermedades originadas por la Ar-

teriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se

evitan por completo tomando

→ RUOL ←

Los síntomas precursors de estas en-

fermedades: dolores de cabeza, rumba o calambres, zumbidos

de oídos, falta de sueño, hormigueos, vahidos (desmayos),

modorra, gases frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter,

congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda,

debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es

recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime

el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no

perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados

prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando

la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo

una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Sogala, Ronda Flores, 14, Barcelona, y principales

farmacias de España, Portugal y América.

ABRIGUETS

PER A NENES

Assortit immens, models novíssims, els trobareu a les cases

RAMON REXACHS

Portaferrixa, 16, i Consell de Cent, 339. (entre la Rambla de Catalunya
i Passeig de Gràcia)

ROBUSTE I FRANCAS

Ronda de Sant Pere, 10,

JOSEP SABATER

successor de Grau Sabater & Cia.

Fruits del país Olis d'oliva

Casa fundada l'any 1820

REUS

La Fàbrica de Gèneres de Punt

CASA DOMINGUEZ

Balmes, 79 i València, 217

participa a la seva nombrosa i distingida clientela que després de servir la major part de les demandes a províncies, hem prestat el més alt interès en la reorganització del departament de venda al detall, estant aquest completament assortit en tots els articles del ram i, com sempre, a preus de fàbrica.

Alguns articles:

Alguns articles:	Novats durant 15 dies, culottes de seda a	Ptes. 43	
Mitges coló	Ptes. 0'75	Culottes coló, fi i seda	" 3'50
Mitges al	" 0'90	Bruscs i abrics llana i seda Sra.	" 2'50
Mitges seda	" 1'50	Samarretes i Bresiers nen	" 1'75
Mitges llana	" 3'50	Mallots i Robes	" 2
Mitjos coló	" 0'50	Vestidus nen, compostos de gu-	" 14
Mitjos al	" 2'25	rrera, pantaló i gorra	" 2
Mitjos seda	" 4	Samarretes senyor, punt anglès	" 9
Mitjos llana	" 1'50	Samarretes senyor, llana	" 8
Samarretes i "embrocades" Sra.	" 2	Vestit complet senyor, felpa	" 5'50
Idem idem llana per a senyora	" 10'50	Bañadores seda	" 1'25
Culottes felpa	" 4	Bañadores coló i llana	" 1'25

NOTA.—Hem agafat als articles de fabricació pròpia, NOCADORS I TOVALLOLES BUS-

etc., etc., puix és impossible esmentar tots els articles que posem.

SNS I DRAPS HIGIENICS.

Senyora: Desitja comprar corbates de maila feta a mà i puntes? Veu a aquesta casa.

Fàbrica de Panyeria

J. MIR VIVES, S. A.

Maga zem

Ronda Sant Pere, 15

Tel. 1899 A

i despatx: BARCELONA

Rebudes totes les novetats per a la temporada d'hivern

Es la casa més ben assortida on s'el·lenc, Xevols, Estams Austràl, Caballeros, Bellaterra, Xosters, Sabarps, i altres gèneres per a abric

Grans fantasies-Articles blaus i negres-Grans novetats Pantalones-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta

Recomanem bons sastres i condòmics: Tots els dilluns i divendres, venda de retalls

Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Venes al major i detall

Jeto hacia el cual no intenté absoluta-

mente conducirle.

Yo no quería rival; quería que mi

secreto me perteneciera exclusivamente.

Ese mazo Eudo de quien os hablo,

lonía, como os he dicho, las costum-

bres más singulares.

Habitaba y habitó en una vieja casa

situada en el centro de París, en la

orilla derecha del Sena, cerca del pa-

lacio de Soissons, cuya parte posterior

da a un convento de Agustinos que fué

devastado y arruinado al principio de

la guerra de la Liga, por haber toma-

do sus propietarios partido por el rey

Enrique III.

Una noche que trabajábamos juntos

en su aposento, maese Eudo, más co-

municativo y más confidencial, por un

motivo que yo ignoraba, me condujo a

la misteriosa morada, previniéndome

que allí encontraría a un hombre, un

adepto, profundamente versado en las

ciencias y que se consideraría feliz de

unir sus trabajos a los míos.

Solamente, añadió, que siendo esta

hora un personaje de importancia y

teniendo serios motivos para no ser co-

nocido, nunca iba a su casa, sino cui-

dadosamente cubierto el rostro con una

máscara, la cual no se quitaba jamás.

Poco me importaban estos detalles,

—¿Un rizo de su cabello—dijo con

asombro.

—Sí...

—¿Cómo? ¿Esto te bastaría para co-

nocer los pensamientos de un hombre,

al cual estos cabellos hubiesen pertec-

cido para revelarles su condición? ¿o

qué haya sido, lo que es i qué hace?

—¿Si vos me lo mandáis?

Dudé todavía; me faltaban pruebas

pruebas para convencerme de que la

ciencia podía llegar tan lejos.

De repente una idea acudió a mi im-

aginación; recordé los cabellos recogi-

dos del cuello de la moribunda conde-

sa.

Aldah ignoraba toda esta lúgubre his-

toria, yo sabía que el conde de Bernas

se hallaba en aquel momento en su

castillo y quise aventurar un ensayo.

Fuè en busca del medallón, lo abrí y

lo puse en su sedoso rizo en manos de

Aldah.

Luego, después de dejarla descansar,

suficiente tiempo que a mí me pareció

bien largo, empecé la prueba.

Como anteriormente, Aldah vaciló y

pareció experimentar las mayores difi-

cultades para contestar.

Por fin se despojó su cerebro y la

jozer habló.

—¿A qué a quien pertenecen estos ca-

pobre niña imploró compasión, con los

gritos más desgarradores.

Arrastrado por la fiebre de la impa-

ciencia y por el deseo de conocer la ver-

dad, no tuve piedad de ella.

—¿Quiero que respondas!—le dije,

cargando de flúido aquella cabeza que

se inclinaba bajo el imperio de mi vo-

luntad.

—¿No puedo!—dijo Aldah, retorcién-

dose.

—¿Por qué?

—No puedo. ¿No puedo ver?

—¿Y qué es preciso para que veas?

continué redoblando mi violencia.

—Es preciso que esté en comunica-

ción directa con aquellos de quienes

queréis que conozca los pensamientos.

—¿Sería menester entonces que estu-

viesen aquí, cerca de ti?

—Sí...

—¿No hay por otro medio para que

pueda conocer sus pensamientos sin

que le veas?

—Sí... lo hay...

—¿Cuál es?

—Dadme algo que les haya pertene-

cido... que hayan llevado... o mejor

añ...

—¿Qué?

—Un rizo de su cabello...

comprendía que el viejo me ocultaba la

verdad, pero la curiosidad me impulsó

ba y acepté su ofrecimiento.

Llegamos, pues, a la morada mister-

iosa y en un magnífico laboratorio en-

contré el personaje enmascarado.

Llegamos, pues, a la morada mister-

iosa, y en un magnífico laboratorio,

encontré el personaje enmascarado.

Más tarde fué conducido por maza

Eudo a otros dos laboratorios diferen-

tes, y en cada uno de esos tres encontré

EL CENTRO

RONDA SANT PERE, 5
TELEFON 3678 A

Preu fix NOVELTATS PER SENYORA Preu fix

Rebudes totes les novelats per a la present temporada Grans assortits en llaneria i sederia

Grans stoks en llaneria de totes classes i gustos a preus baratissims

Magatzems de Brodats Suïssos
Ronda Sant Antoni, 41
ENGRÓS I DETALL

LA GOLONDRINA

Per reformes de local

DES DE DILLUNS GRANS REBAIXES DE PREUS

Colls cambrera	un	0'20
" batista, (per a jaqueta).	"	0'30
Inicials	dna.	0'10
Aplicacions brodades	"	0'15
Peces brodat de 4 metres.	per	0'50

OPORTUNITATS EN BRODATS AL PES

Llet Condensada

"EL PAGÈS"

Elaborada en Sant Celoni
(Moniseny)

La marca preferida del públic

S. A. Industrie Lechera

Oficines: Plassa Catalunya, 9
Magatzem: Carrer Trafalgar, 64

BARCELONA

La Tèxtil Catalana

Grans magatzems de Panyeria per a senyors, senyores i nens
Es l'única casa on podreu comprar : Al màxim de bona qualitat : Al mínim de preu

EXTENSOS ASSORTITS EN MELTONS, XEVIOTS, ESTAMS, HOMENS-PUNKS, GABARDINES XESTERS, AUSTRALIAS, GABANYES, ABRICS, PARDESSUS, CAMUSSES, KUAPLAYS, PRUNELS, VELOURS, CANUTILLOS, BROKVELL, HUAT-SLIK, ESTAMS NOVELTAT, NEGRES I BLAUS PROPIS PER A VESTITS JAQUETA

GRAN OCASIO: Aquesta setmana DETALLEM: 5.000 cortes de vestits xeviot pura qualitat garantida, abans 75 pessetas corte; avui 55.

VEGEU LES ESCAPARATES: ESPLÈNDIDS ASSORTITS: GRAN VARIETAT

Articles negres i blaus : Pantaloneria Selecta : Tots els divendres retalls

Vendes exclusivament al detall i comptat Preu fix

Plaça de l'Angel, 1 :: Tapineria núms. 2 i 4 :: Gran via Layetana, 29

Casa Pujol

Hospital, 41

Gabany senyor, conf.	de 50 a 150 Pts.
" nen	de 25 a 75 "
Vestits senyor,	de 50 a 100 "
" nen	de 20 a 60 "
" a mida	de 75 a 225 "
Gabany "	de 80 a 280 "

Elegants models per a nens
Grans existències
Preus baratissims
Casa a Madrid: Fuencarral, 6

PELLETERIA LA SIBERIA

RAMBLA DE CATALUNYA, 15

CORTS CATALANES, 624

Grandios assortit de confeccions de gran novetat
especialment en abrics i jaquetes ultima creació

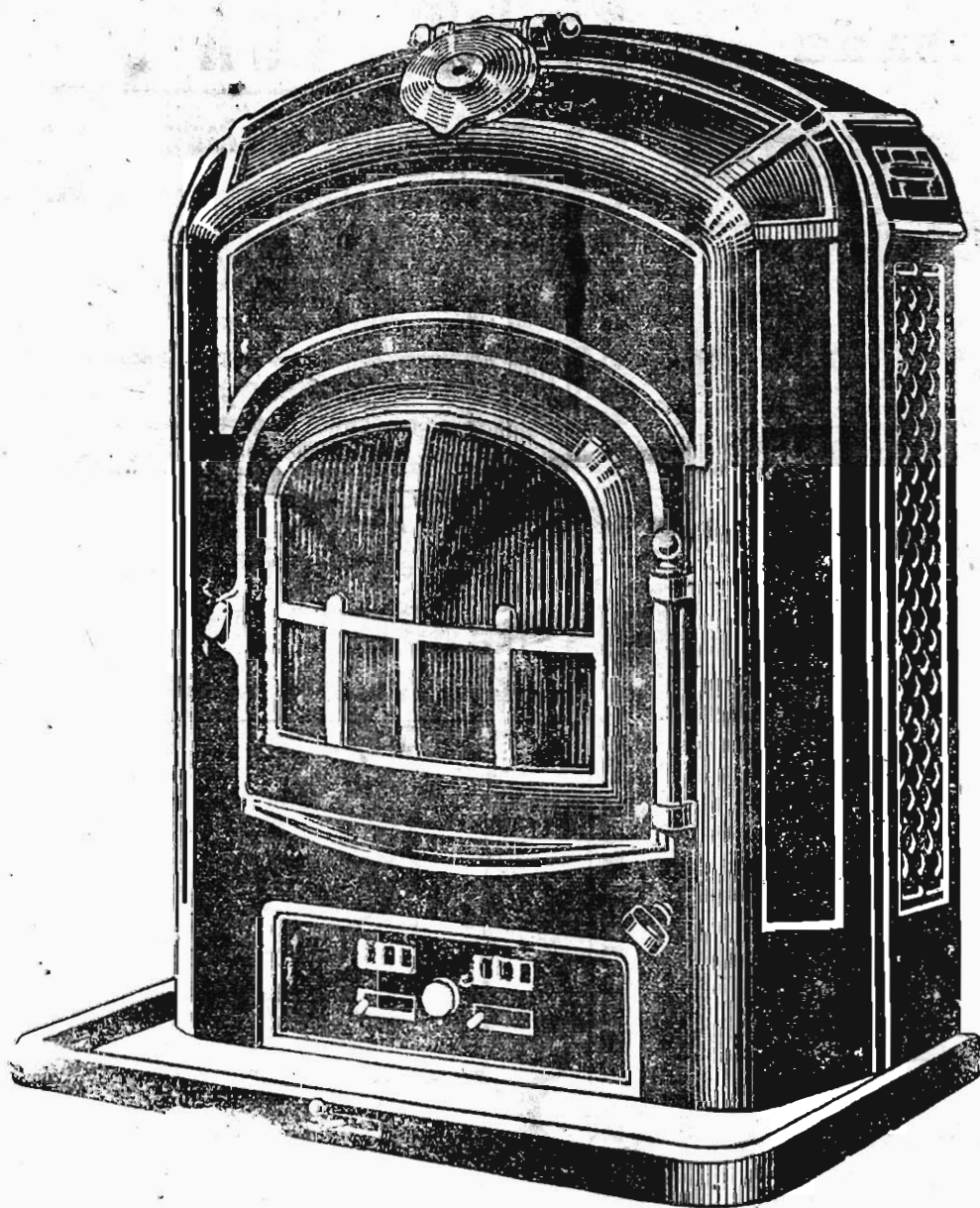
Continuament articles de gran reclam

NOTA: Primera fàbrica d'Espanya de curtits i tintoreria de tota classe de pells fines. Preus reduïts en totes les Seccions.

ESTUFA

J. M. B.

CALEFACCIO IDEAL

Economia :: Elegància :: Higiene

S. A. M. Mas Bagà Valencia, 346

Telèfon S. P. 747 :: BARCELONA